

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

Št. 28

PTUJ, dne 17. julija 1964

Letnik XVII.

Priprave na 16. sejo občinskih odborov

Urbanistični program mesta Ptuj pred potrditvijo

Za ponedeljek, 20. julija 1964 sta sklicana občinski zbor in zbor delovnih skupnosti skupščine občine Ptuj, ki bosta obravnavala na 16. skupni seji okrog 20 točk, raznih predlogov analiz, poročil, imenovanj in prošenj, navedenih na vabilu na sejo, ki jo je sklicala predsednica skupščine Lojzka Stropnikova.

Na čelu vseh točk dnevnega reda te seje je predlog urbanističnega programa mesta Ptuja in njegovega vplivnega območja ter ureditvenega načrta mesta Ptuja.

Obrazložitev k temu predlogu je pripravil Zavod za urbanizem Maribor, nekaj podatkov pa nam je posredoval Janez Rebernak, referent za urbanizem pri občinski skupščini Ptuj.

Da bi bili naši bralci podrobneje seznanjeni z vsebino urbanističnega programa, objavljamo obrazložitev v celoti.

Kadar je beseda o urbanizmu, se največkrat zgodi, da ne govorimo v skupnem jeziku, ampak imamo pri tem različne predstave, čeprav si tega ne želimo. Če govorimo o urbanistični službi kot posebnem družbenem delovanju, je potrebno, da poprej obrazložimo poglavitno vsebino te službe.

Zelo važna je pri tem ugotovitev, da gre za opravljanje javne službe, katere posebnost je v tem,

da koordinira različne družbene koristi za bodoča obdobja na zemljskem prostoru, za katerih varstvo so sicer pri nas ustanovljeni posebni organi s svojimi specifičnimi organizacijskimi oblikami. Te koristi se lahko nanašajo na ureditev obstoječega naselja ali na nove površine, na katerih se naj šele zida naselje. Urbanistična služba naj tedaj zagotovi za vsa družbena delovanja potrebna zemljišča, oziroma

prostore in jih naj razvrsti za različne družbene namene s stališča optimalne uporabe in kar najmanjših stroškov graditve različnih objektov, komunikacij in komunalnih naprav. Pri tem pa naj poskrbi tudi za njeno pravilno arhitektonsko in gradbeno ureditev.

Urbanizem kot družbeno delovanje ima ob stvarni realizaciji daljnosežne socialne, politične in drugačne posledice. Pri tem naj opozorimo samo na posledice slabo lociranih stanovanjskih objektov, ki so komaj dosegljivi z rednimi prometnimi sredstvi. Stanovalec ne samo, da ima veliko časovno izgubo za prihod na delovno mesto in odhod njega, to tudi vpliva na njegovo delovno storilnost in njegovo zdravje. Prezreti ne smemo tudi, da je ta stanovalec odmaknjen od vseh komunalnih in družbenih ustanov, ki so danes neločljivo povezane z življenjem.

S splošnim družbenim in gospodarskim razvojem, ki se iz-

raža v pospešeni urbanizaciji, v gospodarskem in negospodarskem investiranju, naraščajo, tudi potrebe po prostoru, po zemljiščih. Zemljišča pa predstavljajo narodno bogastvo ne glede na to, če to bogastvo ocenjujemo iz materialnih ali čisto kulturnih vidikov. Važna je ugotovitev, da ta zemlja ni nadomestljiva in da le-te nimamo veliko ter da je potrebno s to zemljo pametno gospodariti. V občini Ptuj zgradimo samo za individualne gradnje stanovanjskih hiš letno okrog 20 ha zemlje, če k temu še prištejemo zemljo, ki jo izgubimo za graditev gospodarskih in negospodarskih investicijskih objektov, nam postane jasno, zakaj je potrebno varčevati z zemljo in zakaj so potrebne urbanistične rešitve uporabe prostora, oziroma zemlje.

Tehnična sredstva, s katerimi deluje urbanizem, so po posebnih predpisih urbanistični projekti, ki vsebujejo urbanistične programe in ureditvene načrte. Urbanistični projekti so posebnost zvrsti tehničnih elaboratov, za katere je značilna svojevrstna ekonomska tehnika in arhitektonsko gradbeno obravnavo ureditve zemljišč in zgradb v naselju.

Urbanistični program za razvoj in urbanistično ureditev naselja in njegovega vplivnega območja ugotavlja geografske, klimatske, hidrografske, kulturno-spomeniške, socialne, zdravstvene, komunalne in druge razmere v naselju in njegovem vplivnem območju. Na podlagi teh ugotovitev ocenjujemo pogoje za gospodarski in vsestranski razvoj naselja za dobo vsaj 30 let. Po taki oceni se šele določijo bodoče osnovne prometa, posamezne predele, ki se smejo uporabiti za razne namene ter potrebne vodnogospodarske ureditve in osnove komunalnih naprav.

Za mesto Ptuj je občina Ptuj naročila izdelavo urbanističnega programa pri Zavodu za urbanizem Maribor. Ta strokovna projektantska organizacija je najprej izdelala okvirni urbanistični

(Nadaljevanje na 2. strani)

upravljačev v vseh družbenih zadevah. Da bi imeli programi življenjsko vsebino, je naloga delavske univerze, da izdela temeljite analize obstoječega stanja in problemov in na osnovi teh ugotovitev izoblikuje učni program za družbeno-ekonomsko izobraževanje. Pri vsem je potrebno upoštevati, s kakšnim znanjem in izkušnjami prihajajo neposredni proizvajalci na seminarje, tečeje in šole in v kakšni meri so sposobni obvladati snov programa. Osnovni cilj, ki ga mora doseči družbeno-ekonomsko izobraževanje je, da usposobi neposrednega proizvajalca za funkcijo samoupravljalca v taki meri, da bo sposoben odločati o vseh še tako zapletenih vprašanjih in učinkovito reagirati na vsa notranja gibanja in pojave v delovni organizaciji oz. kolektivu.

Ob zaključku razprave o družbeno-ekonomskem izobraževanju so udeleženci poudarili, da je potrebno v delovnih organizacijah vzbuditi interes in čut odgovornosti za družbeno-ekonomsko izobraževanje, ki je izredno važen činitelj gospodarskega in kulturnega napredka organizacije. Za delavske univerze so ugotovili, da so dosegle dolžne uspehe, kar še posebno velja za Delavsko univerzo Varaždin, ki je na področju družbeno-ekonomskega izobraževanja dosegla najvidnejše uspehe. Potrebe in vsakodnevna praksa opozarjata, da je nujna kadrovska in materialna okrepitev delavske univerze.

E. B.

Kombajni KZ Hajdina so resna konkurenca tudi najpridnejšim žanjicam. Selijo se z njive na njivo in pridno opravljajo usluge

TE DNI PO SVETU

Ze od 25. junija preživlja Italija vladno krizo. Vlada se je znašla v manjšini, potem ko so se socialistični, socialnodemokratski in republikanski poslanci vzdržali glasovanja o proračunu prosvetnega ministrstva. Razlika med glasovi za predlog in proti njemu (221:226) je majhna.

Kaže, da nobena izmed štirih koalicijskih strank sedanje vlade levega centra ni hotela sprožiti vladne krize prav ob proračunu (vprašanje so nameravali temeljito rešiti, ko bi se lotili celotnega proračuna za l. 1965), toda pri obravnavanju vprašanja, kako rešiti gospodarski položaj v celoti, so bila ob vladnem programu tako različna, da bi slejkoprej moralo priti do temeljitega razčiščenja.

Predsednik republike Gronchi je po pričakovanju izročil mandat za sestavo nove vlade dosedanjemu predsedniku Moru. Značilno je, da so nekateri zavezniki v zahodnoevropski gospodarski skupnosti, posebno sporočili, da italijanskemu gospodarstvu ne kaže več zaupati (gre za večje posojilo italijanski vladi). Pravijo, da Bonni ni nič kaj všeč vlada levega centra in da bi radi s takim pritiskom onemogočili, da pride spet na krmilo.

● TURSKI VOJAKI PRIHAJAJO NA CIPER Medtem ko je napetost na Ci-

pru morda malce popustila, pa prihajajo poročila, da je Turčija naskrivaj izkrcala večje število pripadnikov oboroženih sil in streliva. To je menda odgovor na očitke, češ da prihajajo na otok tudi grški prostovoljci v obliki študentov, ki da študirajo v Grčiji.

Obe sporni stranki potemtakem utrijeta svoj položaj. Na vzlic četam OZN, ki naj bi vzdrževale red, je to vsekakor nevaren pojav, ki utegne sprožiti nove, hujše spopade. Naloga OZN vsekakor ne lahka.

● COMBE — PREDSEDNIK KONGOVSKO VLADE

Rušilec kongovske enotnosti, nekdanji predsednik kongovske provincine Katange Moiz Combe, se je po enoletnem izgnanstvu v Madridu vrnil v glavno mesto Leopoldville, da bi kot sedini mož trdne roke, kot pravijo nekateri, uničil uporniška središča (ki imajo celo že svojo vlado) in upustil — kongovsko enotnost. Pri tem ima, ko vse kaže popolno podporo zahodnih sil, tudi ZDA.

Combe je pozval vse politike, tudi tiste med uporniški skupinami, k sodelovanju. Toda volk ne menja dlake in tega se zaveda tudi afriški svet. Ni samo naključje, da prvaki afriških držav ne žele, da bi Combe sodeloval na konferenci najvišjih afriških državnih predstavnikov.

Ostali dogodki

Ob izvolitvi republikanskega predsedniškega kandidata

„Goldwaterizem“ — velik korak nazaj

Ameriški republikanci so izvolili za svojega kandidata desničarja Goldwaterja. To je bilo tudi več ali manj razumljivo, saj je nekdanji letalski general dobil tolikšno število volilnih mož za konvencijo (republikanski kongres), da mu niti poizkusi spremeniti ustaljeni red zasedanja niso mogli škodovati.

Prava vrednost človeka, ki nastopa z najbolj zaostalimi, reakcionarnimi idejami, pred poslalsci pa ustvarja vtis mirnega, umerjenega možaka brez pategitnega prizvoka, se bo pokazala šele v končnem boju z demokratskim kandidatom Johnsonom. Pravijo, da bodo predvsem intelektualci republikanci napeli vse sile, da bi speljali čimveč volilcev v nasprotni tabor.

Stvar Američanov je, da na volitvah odločijo o človeku, ki bo tri leta vodil ameriško politiko. Toda že dosedanje Goldwaterjeve izjave in pa platforma bodočega programa republikanske stranke kažejo, kakšna nevarnost pravzaprav preti ameriški naciji v času, ko je ideja miroljubnega sožitja med državami z različnimi družbenimi in političnimi sistemi pognala že globoke, občutne korenine.

Sedanji program republikancev očita demokratom, pravzaprav Kennedyjevi liniji, ki jo je prevzel tudi Johnson, popuščanje do komunističnega sveta in v okviru sporazumevanja tudi popuščanje do raznih obrambnih organizacij, ki jih je v času hladne vojne, torej v preteklosti, spravila na površje prav ameriška strategija (NATO, pakt

SEATO in CENTO). Vsako, popuščanje mednarodne napetosti, o katerem sta se sporazumela Vzhod in Zahod, je za republikance — sramoten umik.

Za nas Jugoslovane je posebno značilno, da republikanci spet dvigajo zastavo boja proti „neosovbojeni komunistični Vzhodni Evropi“. Med tiste, ki jih je treba osvoboditi, pomimsko imenujejo tudi Jugoslavijo, oziroma Srbe, Hrvate in Slovence. Take nesmiselne narte, ki smo jih slišali morda v najhujših dneh hladne vojne, danes zavračajo normalni ljudje kot neumnost. Pomenijo miniranje vsega, kar je svet po streljavi zavrgel v žetli, da bi vojno nevarnost čimbolj potisnil v ozadje.

Toda to še ni vse. Razumljivo je, da ameriška nacija ne more tak program oceniti drugače kot sramoto za ZDA, ki so pokazale v odločilnih trenutkih politično in državniško zrelost. Prav tako sramota so določene fašistične metode, ki jih razglašajo Goldwater. Kako naj npr. ocenimo samo senatorjev predlog, naj prekinemo stike s Sovjetsko zvezo, kar naj bi pomenilo metodo pritiska. Da je senator glasoval v kongresu proti enakopravnosti vseh državljanov, je po vsem tem povsem jasno.

Na nevarnost „goldwaterizma“ opozarjajo tudi drugod po svetu, tudi tisti krogi, ki na socialističen svet ne gledajo s prijaznimi očmi. Kar je namreč hladne vojne, torej v preteklosti, spravila na površje prav ameriška strategija (NATO, pakt

Družbeno-ekonomsko izobraževanje

Junjska skupna seja predsedstev občinskih sindikalnih svetov Varaždin in Ptuj, ki je bila v Ptuj 20. junija t. l. je imela nalogo izmenjati delovne izkušnje glede vloge in nalog delavskih univerz in sindikalnih šol pri družbeno-ekonomskem izobraževanju, torej pri usposabljanju delavcev za funkcije v samoupravljanju in za funkcije sindikalnih delavcev. Referate so imeli Mirko Dabič iz Varaždina in Danilo Masten in Feliks Bagar iz Ptuja, naker je sledila razprava.

Misli v referatih so osvetlile velik družbeni pomen, ki ga imajo delavske univerze v izobraževanju delavcev za funkcije samoupravljanja s poudarkom, da je potrebno te usposobiti v taki meri, da bodo prišli do polne družbene uveljavitve. Ze prvi diskutanti so opozorili, da izhodišče za družbeno-ekonomsko izobraževanje ne sme biti slučajnost, temveč mora temeljiti na ustreznih družbenih potrebah delovnih organizacij in komun.

Osnovni problem, ki se pri družbeno-ekonomskem izobraževanju postavlja v ospredje, je temelj in osnovno znanje neposrednih proizvajalcev. Veliko število zaposlenih nima popolne osemetke, kar pomeni, da je njihovo osnovno znanje na zelo nizki stopnji. Ta problem se ne pojavlja samo pri delavcih, ki so osnovno šolo obiskovali pred desetletji, ko so bili težki pogoji

in majhne možnosti za pridobivanje izobrazbe, za te se najde glede mladine, ki sedaj prihaja iz osemletke, pa konča le neka razredov. Kljub vsem možnostim, ki jih mlademu človeku daje naša družba. Med mladimi ljudmi je precejšnje število takih, ki stopajo v delovni odnos z neka razredni osnovne šole, ki sami niso čutili potrebe, da bi dokončali osemletko, misleč, da ta ni potrebna, če se bodo zaposlili pri nekvalificiranem delu. Kje so vzroki in ali naj se tudi v bodoče sprijaznimo s takim stanjem? Ne? Za neuspeh mladih so odgovorni šola kot starši in mladi sami in vsi tisti čimtelji, ki so pred družbo odgovorni za vzgojo mladine.

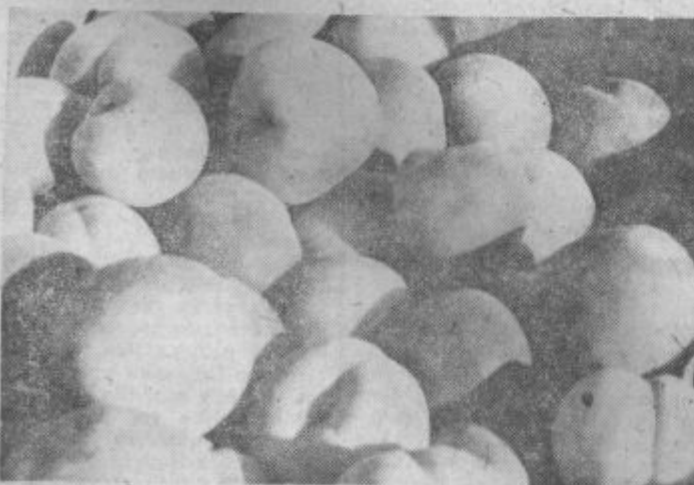
Tovarne ne potrebujejo samo dobrih delavcev ob strojih, temveč enako dobre in sposobne samoupravljalce z visokim nivojem znanja in družbeno razgledanosti, prav to pa mora človeku dati šola. Podatki za občino Ptuj opozarjajo, da je 12% zaposlenih delavcev, ki ima le do štiri razrede osnovne šole, od štirih do šest razredov osnovne šole 20% zaposlenih, itd. Ta ugotovitev opozarja, da je potrebno sistematično pristopiti k dvigavanju znanja delavcev, ki nimajo osemetke. Proučiti obstoječe stanje v vseh delovnih organizacijah in izdelati dolgoročni program, kako se bodo delavcem nudile

možnosti, da dosežejo znanje, ki jim bo zagotovilo uspešno obvladovanje nalog samoupravljanja. V tej smeri se morajo angažirati vse družbene sile in ne smemo dovoliti nobenih kompromisov glede nivoja izobrazbe, kar še posebno velja za mlade delavce.

Zraven tega je še problem nerazumevanja v delovnih organizacijah za načrtne oblike izobraževanja delavcev, kar še posebno velja za družbeno-ekonomsko izobraževanje. Pogosto se dogaja, da vodilni kadri zavračajo dopolnilno izobraževanje delavcev, predvsem nižjih kadrov in neposrednih proizvajalcev z raznimi izgovori, češ, kaj pa si naj začnejo s politik v proizvodnji, naj se raje strokovno izobražujejo, politiko pa naj pustijo pri miru. Tudi finančna sredstva delovne organizacije zelo nerade vlagajo v družbeno-ekonomsko izobraževanje z izgovorom, da jih za take namene nimajo. Kadar gre za sredstva, ki bi jih bilo potrebno investirati v izobraževanje neposrednih proizvajalcev, govorijo, da ni sredstev, kadar pa gre za kakšno nepotrebno potovanje v inozemstvo, ki je namenjen za izbrane ljudi, pa sredstva so. Taki in podobni problemi, ki so jih analizirali na skupni seji, delujejo kot zavora na razvijanje družbeno-ekonomskega izobraževanja.

Nadalje so opozorili na to, da vsaka delovna organizacija planira sredstva za predmet dela, ne pa tudi za izobraževanje. V bodoče bi naj vsaka delovna organizacija izdelala program družbeno-ekonomskega izobraževanja, ki bi ga naj delovni kolektiv sprejel kot svojo nujnost in potrebo. Brez programa ni mogoče voditi izobraževanja v delovni organizaciji.

Zraven programov so važni učni programi družbeno-ekonomskega izobraževanja, ki naj izhajajo iz potreb in dejanskega stanja posamezne delovne organizacije. Učni načrti naj ne obravnavajo preteklega stanja, temveč današnje in perspektivno. Zajemajo naj stvarnost, v kateri neposredni proizvajalec živi in dela, se srečuje s problemi, ki jih mora reševati, in vprašanja, o katerih mora predurno odločati. Razumljivo je, da mora biti iz snovi učnega programa razvidna tudi pot razvoja, ki je bila prehojena do danes, da je delavec in občan postal samo-

Plantažni obrat Kmetijskega kombinata Ptuj »OSOJNIK« za obira zgodnje breskve za trg

URBANISTIČNI PROGRAM MESTA PTUJA PRED POTRDIČIJO

(Nadaljevanje s 1. strani)
program za mesto Ptuj in njegovo vplivno območje, katerega je že sprejela občinska skupščina Ptuj na svoji seji dne 16. decembra 1963. Na osnovi tega sklepa je Zavod za urbanizem izdelal urbanistični program za mesto Ptuj in njegovo vplivno območje.

Na podlagi tega sklepa je sedaj zavod za urbanizem izdelal osnutek urbanističnega programa,

obrti, prometa ter drugih dejavnosti, skratka podrobneje obdeluje program razvoja gospodarskih in negospodarskih dejavnosti v mestu. Ta elaborat je sestavljen z upoštevanjem sedanega stanja gospodarstva in ekonomskih možnosti razvoja v planiranem obdobju 30 let.

Vzporedno z urbanističnim programom za mesto Ptuj so bila že v okvirnem programu do-

Za odpravo najbolj kritičnih točk na cestah

Vrsta prometnih nesreč na prometnih cestah na območju ptujске občine silijo organe za ceste, občinsko skupščino in organizacijo za vzdrževanje cest, da morajo poskrbeti za to, da bodo odstranjene vsaj tiste pomanjkljivosti na naših cestah, ki so najbolj aktualne in ki povzročajo številne prometne nesreče. Odprava teh pomanjkljivosti ne bi toliko stala, kolikor nastane škoda ob raznih nesrečah.

Odprava vozno-techničnih pogojev na naših cestah je naloga, ker se odvijajo na njih vedno večji promet in nastaja s tem tudi vedno več možnosti nesreč in škod. Izredni so na cestah razni ovinki, ki so celo neopredeljeni zaradi hiš in dreves ob cestah. Tudi nekateri mostovi močno zmanjšujejo varnost prometa zlasti ob cestah, po katerih vozijo avtobusi. Poleg vsega ne bi smeli podcenjevati tudi problema parkiranja vozil po mestu in prehodov po ulicah, ki so prekopane in niso urejene zaradi komunalnih del.

Sveč za notranje zadeve in občo upravo pri skupščini okrajja Maribor se zavzema za to, da bi bilo potrebno vse navedene pomanjkljivosti takoj ali vsaj čim prej odpraviti, da bi zagotovili po cestah varneši promet. Nепрегледne ovinke bi bilo potrebno odpraviti z rekonstrukcijo cest, z odstranitvijo dreves in ograj ob cestah, kjer onemogočajo preglednost itd. Na območju ptujске in sosednje občine je najbolj kritičen ovinek na cesti II/348 v Spuhlji, na Mariborski cesti pa ovinek na cesti II/348 med Staršami in Zlatolčjem. Na 6 ovinkih v mariborskem okraju, med katerimi sta tudi navedena ovinki,

ka, je bilo v prvih petih mesecih 1964 skupno 196 prometnih nesreč s 16 smrtno poškodovanimi, s 168 hujše in z 213 lažje poškodovanimi in z okrog 100.000.000 dinov materialne škode.

Okrajna skupščina, okrajni cestni sklad, vse občinske skupščine in cestno podjetje Maribor bodo morale storiti vse, da bodo pomanjkljivosti na teh cestah čimprej odpravljene in sicer z odpravo ovinkov, z odstranitvijo dreves ter s postavitvijo prometnih zrcal na najbolj kritičnih ovinkih.

Med mostovi, katerih nosilnost je glede na njihovo kritično sta-

nje, problematična, sta tudi most čez Dravo na Borlu in most čez Pesnico v Zamušanah. V mariborskem okraju je 36 kritičnih mostov na cestah II. reda in 68 takih mostov na cestah III. reda. Ti mostovi bodo morali biti čimprej obnovljeni in njihova nosilnost spravljena v sklad z zahtevami sedanjega prometa.

Z vzgojo voznikov in pešcev za pravilno obnašanje na cestah, in z odstranitvijo nepravilnosti na cestah bo mogoče doseči večjo varnost prometa na naših cestah in zmanjšati nevarnost za življenja ter za materialno škodo, ki ni mala pri prometnih in drugih nesrečah.

V 14 dneh bo žetev končana

Kmetijski kombinat Ptuj žanje letos z 11 kombanji. Glavna žetev pšenice je začela 7. julija 1964. V 14 dneh bo požetih 450 ha pšenice na kompleksih na Ptujem in na Dravskem polju, kjer dobro uspevajo sorte San Pastore, Leonardo, Etoile de choisy, Bezostaja in Funone, ki jih prideluje tudi kombinat.

Vsaj 1/3 pridelka bo za seme, ostali pridelek pa bo za prehrano. Pridelek, ki ni za seme, pošilja kombinat v vagoni naravnost v mline v Maribor, kjer imajo vagonске sušilnice, ki izsušijo vlažen pridelek do primerne stopnje.

Po končani žetvi pšenice bo še žetev ovsa, ki ga ima kombinat okrog 100 ha. Pridelek porabijo delno za Kobilarno Turnišče, ostalo pa za tovarno močnih krmil na Bregu.

Žetev dobro kaže

V soboto, 11. julija 1964, je začela žetev pšenice s kombajni na kompleksih pšenice obrata Kmetijskega kombinata Ptuj v Pragerskem. Na 71 ha pšenice kaže dober pridelek. Dobro se bodo obnesle vse tri sorte, in sicer Funone, Leonardo in Bezostaja. Vse tri so dobro prezimile. Kljub vsemu pa bo vsaj za 10% slabši pridelek kot bi bil sicer bil, ker ga je precej prizadela toča.

Del letošnjega pridelka vseh treh navedenih sort bo prodan kot semensko blago, ostali pridelek pa za prehrano.

Žetev bo trajala, če bo ostalo lepo vreme, do nedelje 19. julija 1964.

Razgiban stanovanjski predel Ptuja ob Ljutomerski cesti in Krambergerjevi poti ter izpod Krambergerjeve hiše

ma mesta Ptuja in njegovega vplivnega območja ter tudi ureditveni načrt mesta Ptuja ter ga predložil v obravnavo občinski skupščini.

V predpisih zakona o urbanističnih projektih, objavljenem v Uradnem listu LRS, št. 22/58, je določen naslednji postopek za sprejetje urbanističnega načrta:

Urbanistični program najprej obravnava občinska skupščina ter ga načeloma sprejme. Po tej obravnavi, ki bo v ponedeljek 20. julija, mora biti program javno razgrajen in ta razgrajevanje razglasena. Razgrajevanje traja tri mesece ter ga v tem roku lahko vstopa vsak občan, zavod in delevna organizacija ter v roku razgrajevanja da svoje pripombe in predloge. Po preteku 3-mesečnega roka skliče predsednik občinske skupščine zbor volivcev za obravnavo urbanističnega programa. Po opravljenih zborih volivcev izdela Zavod za urbanizem dokončen predlog urbanističnega programa za občinsko skupščino. Pri tem tudi obdeli pripombe in predloge občanov ter navede, da jih je upošteval oziroma kakaj jih ni upošteval. Teko obdelan program sprejme občinska skupščina in ga pošlje v potrditev še skupščini okrajja Maribor. K tej potrditvi se mora dati svoje soglasje Republiški sekretariat za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve SRS Ljubljana.

Povsem enak postopek je predpisan tudi za sprejetje ureditvenega načrta. Občinska skupščina bo tokrat obravnavala predvsem urbanistični program mesta Ptuja, kateri razčlenjuje prostorsko razporeditev in določa posamezne coninge kot za gradnjo stanovanj, industrije, ločena naselja, ki imajo pogoje za daljši razvoj na območju občine Ptuj, in sicer Cirkovci, Majšperk, Podlehnik, Cirkulane, Dornava in novo naselje pri Desencih.

Zaradi možnosti graditve so bili tudi izdelani zazidalni načrti za posamezne predele v občini in sicer za mesto Ptuj:

— ob Ljutomerski cesti ter Volkmerjevi ulici,

— naselje ob Ljudskem vrtu in Krambergerjevi poti ter Vitavo.

Zazidalni načrti so tudi izdelani za Budino, Mariborsko cesto in Hajdino. Področje z zazidalnimi načrti meri 112 ha ter je predvideno za graditev stanovanj in sicer za 1248 stanovanj, od tega za 700 individualnih gradenj. Vse te načrte je obravnaval svet za urbanizem občine in jih načeloma sprejel, dokončna potrditev bo pa še sledila v že opisanem postopku odobritve.

Gradnja stanovanj v predelih z zazidalnimi načrti je še najbolj ovirana zaradi nezgrajenih komunalnih naprav, ki jih je potrebno tudi graditi vzporedno s stanovanjsko graditvijo. Potrebna finančna sredstva za te naprave bodo zbrana v posebnem komunalnem skladu občine, kamor so dolžni vplačati prispevke vsi graditelji stanovanj.

Mnogo težav pri graditvi stanovanj povzroča tudi pridobitev zemljišč v predelih, kjer še ni izvedena nacionalizacija gradbenih zemljišč. To vprašanje bo možno šele rešiti po dokončni odobritvi urbanističnega načrta, ki služi kot pogoj za uvedbo postopka razširitve nacionaliziranih gradbenih zemljišč.

VABILO

V nedeljo, 19. julija 1964, bo v Zrečah pri krajevnem muzeju Sagadinove domačije proslava za dan vstaje. V slučaju slabega vremena bo proslava prihodnjo nedeljo.

Vabiljeni!

Kako kaže z dobavami premoga na regres

Letošnja preskrba potrošnikov s premogom ima svoje posebnosti, ki so v tem, da se morajo potrošniki že sedaj prav resno ukvarjati z vprašanjem: Kako si bodo priskrbeli gorivo za naslednjo zimo in sploh za hladnejše dni. Trgovsko podjetje »Les« ima sicer najboljše voljo, izpolniti svojo osnovno nalogo, vendar mora ostati silom priključiti med zahtevami potrošnikov in med oblikami dobaviteljev premoga, ki so s tem letos bolj skopi kot so bili prejšnja leta.

Iz leta v leto postaja podedelje enako zahteven potrošnik kot mesto, saj je znano, da je tudi na podeželju vedno več peči in štedilnikov, za katere je potreben premog. Zato se tudi potrošniki iz obeh strani enakovno zavzemajo za to, da bi si čimprej zagotovili premog in po ceni nižjih cenah. Vsem skupaj je nova opozorila v časopisju, da bi morali misliti poleg premoga tudi na drva za slučaj, da dobave premoga ne bi zadostale.

Pozanimali smo se pri trgovskem podjetju »Les« v Ptuj, kako je s temi vprašanji in stu pojasnila direktor podjetja Franjo Masten in referent za detalj Ivan Izrl sledeče:

»Po dosedanjih razgovorih z rudnikom Velenje kaže, da ta

rudnik ne bo letos sklenil dobavnih pogodb z nobenim trgovskim podjetjem v Sloveniji, ker se hoče izogniti morebitnim težavam zaradi neizpolnitve sklenjenih pogodb, pač pa obstajajo zagotovila, da bo dobavljal premog vsaj v nekaj letih po letu 1965. Tako je v resni, da se da sklepati tudi po tem, da se je letos oglasilo pri podjetju »Les« več večjih potrošnikov premoga izven poslovnega območja tega podjetja, ker bi si radi na raznih straneh zagotovili, kar jim domači dobavitelji ne morejo jamčiti. Iz letošnjih količin premoga, ki bi jih naj nabavilo podjetje »Les« potrošnikom se vidi, da je potreba premoga zelo narasla in da je preskrba potrošnikov s premogom toliko težja, ker rudnik ni sprejel letošnjega naročila, temveč se je omejil na lanske leto, ki pa so znatno nižje.

Kar se tiče potrošnikov v delovnem razmerju, ki jim je namenjen regres za nabavo premoga v poletnih mesecih in potrošnikov s podeželja, pri nabavi premoga ne bi smelo biti razlike. Glede slednjih se poraja pogoj za nabavo premoga, in sicer v tem, da bi lastniki gozdov dobivali premog glede na kooperacijske pogodbe. Po teh

Nova Gorica ima prednost

Trgovina »Oprema« na Trstenjakovem trgu v Ptuj (»Slovenske gorice« — »Petovias« — »Beli križ«), ki je poslovalnica »Merkurja« Ptuj ima zopet veliko izbiro na novo prejete stanovanjske opreme raznih tovar iz Slovenije in iz drugih republik.

Po dosedanjih ugotovitvah kupujejo stranke pri »Opremi« najraje sobno pohištvo, izdelke tovarne v Novi Gorici in sicer glede na izdelavo in sodobne oblike. Stranke kupujejo sicer tudi izdelke drugih tovar, če ni teh iz Nove Gorice in sicer izdelke Idrapina, ki izdelujejo v glavnem je Marles, Dutovlja, Polzele in furnirano pohištvo. Veliko povpraševanje je tudi po tapetnih

izdelkih, po jogi-vložkih, kavčih stoli, in foteljah izdelave tovarne v Novi Gorici, Ljubljani, Slovenj Gradcu in pri Marlesu. Kupci pridejo iz Ptuja in okolice, iz Maribora in okolice ter iz krajev v sosednji Hrvaški. Večina jih kupi na kreditne bone, nekateri pa tudi za gotovino.

Veliko povpraševanje je tudi po klavirjih in pianinih znamke Roensch iz Vzhodne Nemčije in iz Madžarske. Ta glasbila kupujejo ljudje največ na kreditne bone. Ptuj je že od nekdaj na glasu kot zelo glasbeno mesto, saj je v njem tudi zelo mnogo klavirjev. Največ jih ima Glasbena šola Ptuj, ki jih posoja družinam z učenci proti mesečni najemnini.

V. J.

pogodbah bi naj dobavili podjetje »Les« iz nadplanske lesne mase jamski les, glavne in listavce po normalnih cenah, to podjetje pa bi dobavilo kooperantom ravno glede na dobavljene lesne količine premoga po cenah za premog. Rudnik Velenje se glede na take kooperacijske pogodbe ni dal nikomur nikakršnih zagotovil, da jih bo tudi upošteval. Ni dvoma, da bi moral upoštevati potrošnike v delovnem razmerju, ki jim pripada regres in da bi se potem dobavljali premog glede na ostale ugodnosti za potrošnike, ki so v pogodbenem razmerju. Vso sporazumevanje med podjetjem »Les« in med rudnikom Velenje je v zvezi s številnimi osebnimi stiki, s korespondiranjem in telefonskimi razgovori. Enako je z ostalimi rudniki. Tako je npr. rudnik rjavoga premoga Trbovlje-Hrastnik le dni julija obvestil večje odjemalce premoga, naj upoštevajo izredno težko situacijo z delovno silo v premogovnikih, ki vpliva na obseg proizvodnje in to, da je moral rudnik povečati dobave za proizvodnjo električne energije. Zaradi tega je moral vsem kupcem zmanjšati pogodbeno dobavo za III. četrtletja za do

23%. Izboljšanje ni mogoče pričakovati v IV. četrtletju in po vsej verjetnosti niti 1965. »Montana« zabukovski rudniki enako opozarjajo naročnike premoga, da bodo lahko izpolnili svoje dobavne obveznosti do največ 80%. Iz vsega tega je torej razvidno, da so težave pri gletu rudnikov, na katere ne morejo vplivati sami potrošniki niti trgovskega podjetja, čeprav bi vsi »kupaj radi imeli, kar potrebujejo.

Opozorilo po časopisju, da bo potrebno seči tudi po drvah, je z gornjim utemeljeno in ima namen pripraviti potrošnike na to, da jih ne bi v kritičnem času preveč prizadelo ugotovitev, da njihovih naročil ni bilo mogoče izpolniti.

Pri premogu po prostih cenah se že tudi pri podjetju »Les« da ga več prodajalci kot so ga sicer, ker se pač odločijo gospodarske organizacije in tudi posamezniki za nabavo premoga po takih cenah, da bi si zagotovili primerne količine za centralno kurjavo in ogrevanje stanovanjskih prostorov. Za dobavo premoga po regresu je že prijavljenih do 2.000 potrošnikov, doslej dobavljene količine pa so pokrile le še majhen del zahtev.

VJ.

Nekateri problemi družbene dejavnosti v občini Ormož

V sredo, 8. julija 1964, so na razširjenem plenumu Občinskega odbora SZDL v Ormožu razpravljali o družbeno politični dejavnosti v občini in o njenih problemih. Pomembnega plenuma so se udeležili tudi predstavniki Okrajnega odbora SZDL Maribor STEFAN BRUMEC in direktorji pomembnejših gospodarskih organizacij v občini. Po vsestranski razpravi in po skrbno pripravljenem referatu predsednika Občinskega odbora SZDL občine Ormož VLADA OŽBOLTA so navzoči ugotovili nekatere probleme v družbeno politični dejavnosti.

Cep ravno vse politične akcije v občini dobro pripravljene in uspešno končane, je osnovna slabost v tem, da ima družbeno politična dejavnost v občini preveč kampanjski značaj. Med važne probleme spadajo tudi preživetje in zastarele oblike in metode dela z občani, premalo so razširjeni politični aktivni z mladimi delovnimi ljudmi in nedovoljna je materialna osnova družbene dejavnosti v občini. V bodoče morajo biti sestanki in seje temeljito pripravljene in predvsem se je treba izogibati nepotrebnega fraziranja in ponavljanja. Stvari je treba konkretno obravnavati in za vsak problem nakazati konkretne rešitve, za izvršitev pa po sprejetem sklepu zadolžiti ljudi. Brez pomena je o nečem samo govoriti in razpravljati, če se sprejeta stališča pozneje ne izvedejo v življenje.

Če na eni strani razumemo zbor in tribuno občanov kot pomembno obliko dela z občani, potem je to sredstvo za mobilizacijo občanov pri reševanju vseh krajevnih, komunalnih in gospodarskih problemov, ker je tudi dolžnost slehernega občana ne glede na starost, biti na svojem krajevnem področju družbeno aktiven pri reševanju tega ali onega problema, ki se pojavi v krajevnem centru. Občani nima samo obvez, ampak so se tesno povezane s pravicami. Med te vsekakor sodijo družbeni in krajevni centri, kjer morajo občani imeti priložnost se družbeno uveljavljati. Družbeni centri bodo v občini urejeni v prihodnjih treh letih, zato Občinski odbor SZDL pričakuje izdatno finančno pomoč s strani občinske skupščine in od gospodarskih organizacij v občini.

Vsaki družbeni center bi moral imeti pisarno družbenih organizacij, klubske prostore, kulturno dvorano, športno igrišče itd. V klubske prostore bodo možne vse oblike intenzivnega zbor, priročna knjižnica, radioizobraževanja, tam bodo televigramofoni in podobno. Amatersko kulturno življenje v krajevnih centrih ne sme zamreti, ampak ga je nasprotno treba razširiti, pripravljati širša posvetovanja z občani o tem ali onem vprašanju, čestokrat se povezujejo s posamezniki, uvesti vsaj važnejše zdrave oblike zabave in rekreacije ter na ta način občane družbeno zainteresirati in jih vsestransko pritegniti k družbenemu delu.

Vsekakor družbeni centri zahtevajo sinhroniziranje programov in ozko koordinacijo v aktivnem delu družbenih organizacij. Skoraj v vseh občinah je pomanjkanje dobrega kadra osnovni problem družbene dejavnosti. Posledica tega je, da so na sestankih, na sejah in na predavanjih ter pri družbenem delu vedno isti ljudje, zlasti zelo malo je vključenih v politične aktivne. To kaže, da je treba bolj angažirati prosvetno in tehnično inteligenco v družbeno politično življenje.

Minula večerna politična šola, ki je uspešno končala izobraževalno sezono, je dala precej kadra, toda ostaja vprašanje, ali so vsi ti ljudje pravilno in racionalno izkoriščeni v družbenem delu. Prav gotovo je njihovo delo plodno in prizadevno, toda uspešnejše bo prihodnje leto, ko se bo znatno povečala njihova vrsta. V ta namen bo prihodnje leto ustanovljen v slehernem krajevnem centru v občini oddelke večerne politične šole, kjer se bo vzgajal bodoči kader za krajevne potrebe. S tem bo mnogo doseženo in družbena dejavnost bo dobila svojstven pomen.

V bodočih nalogah družbene dela gre za izpolnitve razširitev družbeno političnih aktivov, predvsem z mladimi ljudmi, ki razumajo našo družbeno stvarnost, ki se zavzemajo vsestransko za hitrejši gospodarski napredek, ki so se na svojem delovnem mestu pokazali kot dobri delavci in proizvajalci in ki težijo k nenehnemu napredku.

Vsekakor bo zaželjene cilje v družbeni dejavnosti moč doseči samo z večjo razgledanostjo in izobraženostjo našega delovnega človeka proizvajalca. V tem pogledu je Delavska univerza Ormož mnogo naredila, saj je prirejala veliko več predavanj v zastalnih področjih v občini in tako nudila ljudem v zakonitih krajih in izobraževalni »ezoni« vsestransko pomoč pri izobraževanju, predvsem pa pri realnem spoznavanju našega družbenega sistema, ki nenehno skrbi za delovnega človeka, kar je tudi izhodiščna točka naše nove ustave.

Ovinček v Spuhlji iz smeri Ormoža. Brusova hiša onemogoča preglednost na ovinku iz te smeri

KIDRIČEVO

Koristen sklad tovariške samopomoči

V TGA je bil pred leti ustanovljen sklad tovariške samopomoči z namenom pomagati prizadetim družinam takrat, ko so takšne pomoči najbolj potrebne. Prav v primeru smrti člana kolektiva ali njegovega družinskega člana, pride takšna pomoč najbolj do izraza. V sklad prispeva vsak član kolektiva po 50 din in to znaša mesečno skupno okrog 82.000 din. Ker pa sklad narašča, je bilo sklenjeno, znesek pomoči povečati od 70.000 na 90.000 din za primer smrti člana kolektiva, od 40.000 na 50.000 din za primer smrti žene člana kolektiva, medtem ko znesek 20.000 din povprečno zadošča za kritje stroškov pogreba otroka.

Nedvomno je to lepa gesta kolektiva, da skupno pomaga prizadeti družini. Vsekakor bi bili deležni takšne pomoči tudi upokojenci, ki so delali v kolektivu in vlagali svoj delež.

Premalo izkoriščena zmogljivost počitniškega doma

Sezona dopustov je v polnem razmahu. Nekateri člani kolektiva TGA res izrabijo dopust z namenom, da bi si primerno odpotili in se razvedrili ter nabrali nove moči za delo v kolektivu, medtem ko drugi zapravijo svoj dopust pri raznih delih. TGA ima lep počitniški dom v Crikvenici, katerega kapacitete so bile letos z nakupom vile v bližini še razširjene. Tako je omogočeno članom kolektiva udobno letovati na Jadranu. Čeprav je dom trenutno zaseden, je to v glavnem le dva meseca. Tako je zmogljivost doma mnogo premalo izkoriščena. V letu 1963 je od 1824 zaposlenih članov kolektiva koristilo svoj dopust v Crikvenici le 90 članov kolektiva s svojimi družinami, kar je res premalo. Čeprav je sicer nekaj članov kolektiva preživelo svoj letni dopust tudi v drugih krajih, je to še vse mnogo premalo in samo še bolj potrjuje dejstvo, da pač večina delavcev preživi svoj dopust doma. Priznati je treba, da bi marsikdo rad odšel na svoj letni oddih pod takšnimi pogoji, kot jih imajo delavci TGA Kidričeve. V tej smeri bo potrebno še precej intenzivnega dela, s člani kolektiva. Vsekakor je ob eni penziona 580 din dnevno možno primerno preživeti letni oddih.

Uspele spretnostne vožnje AMD

Za dan borca je AMD v Kidričevem priredilo spretnostne in ocenjevalne vožnje z avtomobili, motorji in mopedi. Da je za prireditve bilo zanimanje, je dokaz veliko število gledalcev, ki so se zbrali, da bi videli tekmovalce. Dvourni program je bil zelo zanimiv. Najbolj zanimivo je bilo tekmovalstvo avtomobilov v spretnostni vožnji, kjer so tekmovalci res pokazali vso spretnost in iznajdljivost, medtem ko je bilo nekaj tekmovalcev, ki so bili v zabavo prisotnih kot pa za konkurenco v voznih spretnostih.

Prireditve je v celoti uspele. Po tem tekmovalstvu je staro in mlado pohitelo na stadion NK »Aluminij«, kjer je prisostvovalo lepi in fair tekmi med »Aluminijem« in enajstoročnim Prizidom iz Dunaja.

Bliža se praznik dan vstaje in prav bi bilo, če bi kdo zopet pripravil takšno prireditev.

V kmetijskem predelu brez zelenjave

Problemov danes prav gotovo ne manjka in te pač rešujemo po

obstojećih možnostih. To vedo tudi prebivalci Kidričevega, ki te prav krepko občutijo. Medtem, ko se lahko pohvalimo z odlično pekarno in kolikor toliko dobro založeno mesnico, tega ne moremo trditi za zelenjavno trgovino in slaščičarno, ki prodaja tudi mleko, ptujske mlekarne. Zelenjavna trgovina je podružnica »Povrtnice« Maribor, ki dobiva zelenjavo in sadje iz Maribora, vendar pa ne moremo trditi, da dobimo vedno kvalitetno blago. V poletnih mesecih zelenjave večkrat zmanjka, ni pa tudi vedno sveža. Tudi cene so različne, saj je na primer stal krompir v Kidričevem 110 din/kg, isti čas v Ptujju pa le 80 din/kg. Iste težave so s preskrbo z mlečnimi izdelki. Le redko prodajajo skuto, sir, jogurt itd. in tega prav gotovo ne dobijo takrat, ko bi ga najbolj želeli in potrebovali. Vprašanje zase je mleko, ki je pred uvedbo obveznega pastiriziranja bilo zelo dobro in polnomastno, sedaj pa, odkar se vozi v Ptuj in nazaj, ni več takšno, kot bi to želel otrok. Če se v poletnih mesecih pogosto sesri, se pozimi čisto prisodi, kar ni prijetno za družine z malimi otroci. Vse te in še mnoge druge potrebe bomo tudi v Kidričevem morali prejeti ali slej preurediti.

Ptuj

Prej travnik pod Krambergerjevo in drugimi hišami — sedaj veliko gradbišče enodružinskih hiš

Krambergerjevo naselje - veliko gradbišče

Nekdanje zborna mesto upornikov proti fašizmu in članov KP — Krambergerjeva hiša je zopet v središču vse pozornosti bližnje okolice.

Izpod te hiše je sedaj veliko gradbišče, kjer je sočasno v novogradnji nad 30 enodružinskih stanovanjskih hiš. Temejni opeka, zidovje, ostrešje, kupi zemlje in kamenja — vse je dokaz dela marljivih in skrbnih rok delovnih ljudi iz raznih kolektivov v Ptujju in v okolici, velika, prostovoljna skrb večine mladih družin, ki si želijo ustvariti svoj dom ob pomoči sorodnikov, prijateljev in znancev, zlasti pa ob pomoči občinske skupnosti, ob kreditu za zgraditev stanovanj.

Z Ljutomerske ceste je bilo prej mogoče videti Krambergerjev dom in marsikdo se je ozrl nanj kot na dom znanca, sodelavca, borca, in preminulega upornika, ki je razumel, da je nastopil čas velikih zgodovinskih družbenih in socialnih sprememb. Teh ni čakal prekršanih rok, temveč se je pridružil s svojo družino revolucionarjem, ki so storiili svojo dolžnost v najtežjem času, v času okupacije, ko se revolucionarji krhali moč fašistične vojske in smešili namene fašistične propagande. Ko bodo zgrajene vse hišice izpod Krambergerjevega doma, se ta ne bo več videl na Ljutomerski cesti, bo pa na čelu naselja, po katerem bo to tudi nosilo ime.

Za Krambergerjevo naselje je

Najpotrebnejša sepracija

Gradbeno podjetje »Drava« si pridzadeva doseči primerne kredite za nabavo tehnične opreme. Pripravljen je ima komplet elaborat za opremo.

Najpotrebnejša bi bila podjetju sepracija, ki bi bila v Gerčji vasi v gramoznici. S sepracijo bo dosegli granularni in prani gramoz, kar bi pripomoglo k boljši kvaliteti betonskih izdelkov in bi tudi skrajševalo čas dobav gramoznih frakcij. Važno je tudi to, da bi zmanjšala sepracija napore delovne sile in prevoznih park bi bil bolj racionalno izkoriščen. Vsa večja gradbeno podjetja že imajo sepracije in jo bo sčasoma morala imeti tudi »Drava«, ki prevzema v izvršitev vedno večje objekte in se mora glede na to tudi tehnično sodobnejše opremiti. Z lastnimi sredstvi se tega ne bo mogla »Drava« doseči, če ji ne bo pomagala v teh naporih s primernimi krediti občinska skupnost.

To rentabilno investicijo bodo lahko opravili organi podjetja in občinska skupščina, ko bodo sklenili o odobritvi tozadevnih kreditov.

V Cirkovcih nova razdelilna postaja

V Cirkovcih gradijo novo razdelilno transformatorsko postajo 220/110 Kv. Gradi jo gradbeno podjetje »Drava«, investitor pa je podjetje »Elektroprenos« Ljubljana.

Gradbeno delo so preračunana na okrog 200 milijonov. Tukaj se bodo stikali vsi daljnovodi s te-

toliko lepše, da je na ležečem pobočju in da je mimo njega speljana asfaltirana cesta. Zato je do njega lažji dostop.

Prav bi bilo, da bi bil v sredini naselja Krambergerjev dom kot spomenik, ki bi spominjal mlajše, tukaj stanujoče rodove na čase, ko je pomenilo ime Kramberger neizprosno upor proti okupatorju in proti vsemu, kar je dušilo in zaviralo ustvarjalno moč delovnega ljudstva.

ga območja Stajerske. Postaja v Kidričevem je znatno manjša.

Gradbeno dela so začela letos maja, gotova pa bodo do 15. septembra 1964 in sicer I. faza, ostalo pa do konca 1964. Celotna investicija bo znašala skupno z opremo poldrugo milijardo dinarjev.

Še en stanovanjski blok s centralno kurjavo

36-stanovanjski blok v Ciril Metodovem drevoredu v Ptujju je z gradbenimi deli že pri kraju, da so lahko začeli s svojimi deli obrtniki. V zgradbi bo centralna kurjava z 2 pečmi domače izdelave. Vgrajena je medetažna zvočna izolacija, ki je še nima nobena nova stanovanjska zgradba v Ptujju. To izolacijo predstavlja izolacijska blazina iz izolofila. To je drugi večji stanovanjski blok v Ptujju poleg bloka TGA Kidričeve, ki ima centralno kurjavo in 14 garaž za osebne avtomobile.

Sama zgradba je trinadstropna dvokapnica. Večinoma so trosobna, štiriosobna in enosobna stanovanja ter garsonjere. Sedaj ima leva lomljena zgradba v Ciril Metodovem drevoredu dvojnika vendar s to razliko, da bodo v novi zgradbi najemnine nekoliko dražje ravno glede na centralno kurjavo in na izboljšave.

Čestitke vojakov

Mirku Dajčmanu, ki služi vojaški rok v Kragujevcu, VP 5733/3 želijo ob dvajsetem življenjskem prazniku vse najboljše mama, Cvetkovi, posebno mala Dragica,

NA PLOČNIKE LIJE KOT IZ ŠKAFA

Ob zadnjem deževju sem imel opravke v Ptujju ter sem ga prehodil vse vprek. K sreči sem imel dežni plašč in mi ni bilo treba nikjer vedrati. Ko sem tako stopal po mestu, sem marsikje opazil, da so na strehah pokvarjeni žlebovi, a iz teh je lila voda kot iz škafe na pločnike. Na mnogih mestih se voda pretaka tudi po zidovih, ki so že od njene poti močno prizadeti. Zlasti je to najbolj krivično v Prešernovi ulici in na Slovenskem trgu.

Ne vem, kako na te velike in manjše poškodbe žlebov gledajo stanovanalci dotičnih poslopij in hišni sveti? Mar nobenega nič ne boli, ko vidi, kako se s tem uničuje in propada poslopje? Mar res lahko kar samo opazuje, hkrati pa vsem obiskovalcem Ptujja kažejo svojo veliko malomarnost in zanikrnost? Ne bi se čudil, ko bi ne vedel in bi mislil, da so ti žlebovi pokvarjeni kakršen čas, tako pa so že od lani, če ne celo od predlani, kor se prav dobro spominjam lanske jeseni, ko sem prav tako nekega deževnega dne stopal po Prešernovi ulici, pa me je curek iz pokvarjenega strešnega žleba dobro namočil.

Hišni sveti, kako dolgo boste še dopuščali propadanje vaših stanovanjskih stavb?

—ak

Pisma uredništvu

Varujmo parke in nasade

Središče našega mesta kaže svojo strogo zgodovinsko podobo: ozke ulice, starinske hiše, visoke strehe. Zato je prav, da skrbimo vsi Ptujčani za naše parke in nasade, ki krasijo naše zgodovinsko mesto in ki so namenjeni predvsem tistim ljudem, katerim ozka in temna dvorišča ne morejo nuditi ničesar prijetnega.

Sedaj pa pogledimo, kako se zavedajo Ptujčani in Ptujčanke stvari, ki ne služijo le nam samim, ampak tudi tujim turistom. Saj si gotovo želimo vsi, da ne bi odnesli tuji s seboj samo podobe rimskega Poetovia in srednjeveškega Ptujja, temveč tudi čim prijetnejšo podobo našega mesta iz današnjih dni. V tem pogledu pa bomo uspeli le, če bomo sodelovali prav vsi.

Komaj so bili nasadi in parki urejeni, že je hudobna roka izruvala cvetice in zelene grmič-

ke, razbila luči in napravila veliko škodo. Tudi naše ulice niso čiste. Pogledimo samo živilski trg ali na avtobusno postajo, kjer ljudje odmetavajo masten papir, dočim so pločevinaste posode za odpadke skoraj prazne. Poglavje zase predstavljajo stranske ulice. Kdaj je že izšla prepoved krmljenja živine v mestu? Kdo se je drži?

Menim, da bomo vse to lahko odpravili in popravili le s sodelovanjem vseh. Vsakogar, ki ruje cvetlične nasade ter uničuje grmičje v parkih, je treba prijaviti; oblast pa ga naj primerno kaznuje. Zelo dobro bi bilo, če bi šole s posebnimi okrožnicami opozorile šolske otroke, naj varujejo nasade ter hodijo po poteh in ne po travi. Obračamo se tudi na organe L.M. naj na svojih obhodih po mestu poučijo vsakogar, ki krši predpise o čistoči mesta.

J. M.

Peljimo se enkrat k Tomažu!

Avtobus povezuje danes mnoge, zlasti zdaj poleti, mikavne kraje Slovenskih goric s Ptujjem. Za 200 dinarjev te npr. popelje od Ptujja do Tomaža pri Ormožu. Stiri sto dinarjev te torej stane vožnja sem in tja, zraven pa boš moral seveda pritišti še ostalih 600 dinarjev od tisočaka, ki jih boš dal za okrepčilo v tomaževski na novo urejeni gostilni »Pri Micki«. Za ta denar se boš nagledal lepih pejsažev (pokrajinskih slik) že s avtobusa, in potem, če hočeš, tudi na sprehodu po tomaževski okolici. Za tisočak prijeten enodnevi izlet.

Ce te zanima nekaj krajevnih zanimivosti, preberi tole: Tomaževska šola se je začela okrog leta 1800, ko je tomaževski mežnar poučeval v svoji sobi kakih 10 dečkov branja in pisanja. Ti dečki so pozneje

vs študirali na varaždinski gimnaziji, in je eden od njih postal celo »mešnik«. Tudi »gimnazija« je bila pred več kot 100 leti pri Tomažu, in sicer na Savačnem vrhu v hiši nekega lončarja, ki je absolutno 6 razredov gimnazije, potem pa je moral obesiti šolo na klin, ker od doma ni dobil več podpore. Oprjel se je lončarske obrti. Dečki, ki jih je lončar pripravljaval za drugi razred gimnazije, so se pozneje povzpeli do uglednih služb. Leta 1810 so postavili Tomaževčani prvo šolo, kjer je bistril mlade glave učitelj Pergar. Leta 1828 so to šolo podrl in postavili sedanjo. Ta šola je bila najprej dvorazredna, leta 1885 pa trirazredna in je imela že takrat 335 »šolo obiskovati dolžne dece«, kakor pravi nadučitelj na Kogu pri Središču Fran Rakuša v svoji knjigi »Domoznanstvo ormoškega okraja«. (Tudi nekateri drugi podatki so iz te knjige.)

Tudi zgodovina tomaževske cerkve je zanimiva. V »starih časih« (letnic ne bom navajal) sta bili na ozemlju današnje ormoške občine le dve cerkvi: ormoška in velikonedeljska. Takrat so spadali jugovzhodni kraji tomaževske fare pod Veliko Nedeljo, severozahodni pa pod Négovo. To sta bili tudi dve gosposki: velikonedeljski križniki in négovski grofi. Med njima med obema gosposkama je šla med sedanjo cerkvijo in Skerlečevu hišo, kjer je danes gostilna »Pri Micki«. Podložniki obeh gosposk so imeli daleč »k mešic, zato so sklenili, da bodo postavili svojo cerkev. Za zidavo so dobili križničarji (podložniki križnikov) izdatno pomoč, podložniki négovskih grofov pa precej skromno podporo. Ta razlika je bila vzrok, da je med obema strankama nastal prepri, ki se je vlekel več let, kajti vsaka stranka je hotela imeti cerkev na svoji

strani. Niso se mogli zediniti, zato so Négovčani postavili v gozdu Bukovca kapelo in jo posvetili sv. Tomažu. Pa tudi križničarji so pripravljali prostor za svojo cerkev. V tem prepiru je bil vodja Négovčanov neki Pátoglav, vodja križničarjev pa Sékula, in tudi pripadniki strank so se imenovali pátoglavci in sekulovci. Danes sta ta dva naziva že skoraj pozabljena, toda še pred nekaj desetletji so se zmerjali čehi (fantje) obeh nekdanih gosposk, kadar so se sporekli: »Vi ste pátoglavci.« »Vi pa sekulovci.« Kako je prišlo do zidave današnje tomaževske cerkve? Sekulovci se zberó nekega deževnega večera in gredo oboroženi v Bukovca, kjer so imeli pátoglavci kapelo. Kapelo poderejo, podoba sv. Tomaža pa odnesejo in mu postavijo cerkev, ki stoji še danes.

Drugače pa so Tomaževčani radi zelo družabni in prav prijazni ljudje. Tudi šaljivo se radi. Kraji tomaževske okolice niso samo lepi in slikoviti, ampak tudi rodovitni. Njive in travniki, gozdovi in gorice, hrami (hiše) in gospodarska poslopja, zidanice in kleti po vrh, ljudje in njihov veseli temperament, vse to zasluži, da si izletnik ogleda.

Dobra šola je vredna cekin. In temu se Tomaževčani ne odporejo, posebno še, če sede pri bogato obložen mizi na gostiji, na kolinah ali ob kaki drugi podobni priložnosti. Ko prideš k Tomažu, ti bodo npr. povedali, da imajo na kostanju klet, v peklju mlina in v grmeh vas. To ni niti šala, če se pišejo Kostanj, Pekl in Grmi z veliko začetnico, ker so to krajevna imena, toda Tomaževčani te bodo hoteli s to besedno izro hudomušno malo potegniti. Kaso, se znajo poigrati s kakim osebnim imenom, naj nam pove sledeča anekdota.

Dalje prihodnjé

OBCINSKA ZVEZA ZA TELESNO KULTURO PTUJ

razpisuje

pohod in tek po poteh markovskih kurirjev 14. TV postaje NOB

Občinska zveza za telesno kulturo Ptuj razpisuje s sodelovanjem TVD Partizan Markovci za dan 8. avgusta 1964 ob občinskem prazniku pohod in tek po poteh markovskih kurirjev 14. TV postaje NOB.

I. Proga bo potekala iz Spuhlje pri odcepu občinske ceste v Brstje od glavne ceste, kjer so Nemci ustrelili leta 1944 štiri markovske kurirje, skozi vasi Spuhlja, Zabovce, Markovci do spominske plošče na zadružnem domu v Markovcih. Dolžina proge znaša 4 km.

II. Pohod se deli na dva dela, in sicer: tekmovalni pohod in množični partizanski pohod.

III. Tekmuje se ekipno (ekipa šteje 4 člane ali članice — v spomin štirih padlih kurirjev).

Ekipa mora prispeti na cilj občasno. Zmaga tista ekipa, ki progę preteče ali pa prehodi v čim krajšem času.

IV. Tekmovalci(ke), ki tekmujejo v tekmovalnem pohodu morajo biti zdravniško pregledani, to je da so sposobni preteči štiri kilometre in ne smejo biti mlajši od 17 let. Tekmovalo se bo v ločenih skupinah (moški, ženske).

V. Tekmovalnega pohoda se lahko udeležijo samo tekmovalci(ke) iz občine Ptuj, vsi ostali lahko tekmujejo izven konkurence ali pa v množičnem partizanskem pohodu.

VI. V množičnem partizanskem pohodu tekmovalci ne tečejo, ampak hodijo peš. Tega pohoda se lahko udeležijo vsi od 7 let starosti naprej. Tudi tu morajo biti skupine, ki štejejo štiri tekmovalce(ke). Skupine so lahko samo moške, ženske, ali pa tudi mešane.

VII. Prireditelj ne prevzema odgovornosti za tekmovalce nobenih obvez ter tekmuje vsak na svojo lastno odgovornost.

VIII. Start množičnega pohoda bo v Spuhli na odcepu ceste za Brstje v soboto 9. avgusta 1964 (Nadaljevanje na 6. strani)

Ptujska študijska knjižnica ob polletju 1964

Ob polletju delamo obračune o opravljenem delu: šole, trgovine, gospodarske organizacije in ne nazadnje tudi knjižnice. Zato smo pogledali v statistične zapise naše študijske knjižnice, ki je sicer odmaknjena od mestnega centra, a je vendar privabljala določeno število bralcev, ki smo jim posredovali poučno in leposlovno čtivo. Od januarja do vključno junija 1964 je knjižnica evidentirala 891 obiskov bralcev za izposajo na dom in 1.383 obiske pri izposoji za branje v čitalnici. To so bili večinoma mladi ljudje, dijaki in študenti. Mnogim od teh, predvsem dijakom potnikom, je postala knjižnica drugi dom. Tako rekoč takoj po pouku so prihiteli sem, navadno še pred določeno uro, prebrali časopise, časnike, včasih tudi knjige

in ostajali pri nas vse do odhoda vlaka. Nekateri od njih so že leta in leta naši stalni gosti. Na dom smo izposodili 1.507, za branje v čitalnici pa 3.805, skupaj 5.312 knjižnih enot (knjig, revij, časnikov). Ob polletju šteje študijska knjižnica 42.980 knjižnih enot. Knjižni priradek obsega 18 revij in 220 knjig (187 nakupov in 33 darov). Knjižnica je naročena na 34 knjižnih zbirk naših založb. Zaradi pomanjkanja potrebnih finančnih sredstev pa kupuje le po en izvod vsake knjige, opusti pa je morala nakup tako rekoč obveznega arhivskega izvoda.

Knjižnica je sorazmerno dobro založena s periodičnim tiskom, saj redno prejema 57 revij in 16 časnikov. Večina revij je splošnega oziroma literarnega značaja. Med temi opozar-

jamo na junijsko številko hrvaškega mesečnika »Republika«, ki je posvečena sodobni slovenski književnosti. Objavljeni so odlomki iz del slovenskih piscev s fotografijami in kratkimi oznakami ter prispevki sodobnih slovenskih likovnih ustvarjalcev. Med strokovnimi in poljudno poučnimi revijami so zastopane vse pomembnejše stroke: vzgoja (Otrok in družina in druge pedagoške revije, ki služijo predvsem prosvetnim delavcem), prirodne vede (Proteus, Priroda, Obzorja), matematika in fizika (Matematično fizički list), uporabne vede (Priroda, človek in zdravje, življenje in tehnika, Socialistično kinetistvo in gozdarstvo), telovadba, šport in turizem (Fizička kultura, Planinski vestnik, Turistični vestnik, Tabor), zemljepis in zgodovina (Geografski obzorja, Geografski horizont, Kronika).

V knjižnici imamo tudi Bilten dokumentacije, ki prinaša izvečke člankov iz dnevnega časopisa, revij, knjig in brošur, in sicer s področja državnih organov, družbenih služb, gospodarstva in prava.

Poleg slovenskih, srbskih in hrvaških prejemov knjižnica tudi nekatere inozemske periodične publikacije: angleške — Life, Time, Endeavour in ruske — Bibliotekar, Kultur und Leben, Ogonok, Semja i škola, Sowjet Literatur in Sovjetski savez, Endeavour, Kultur und Leben in Sowjet Literatur izhajajo v nemščini. Vsem tistim, ki žele izpolniti znanje tujih jezikov, priporočamo, da pogosto obiščejo našo čitalnico, saj si ob branju kratkih, zanimivih in aktualnih sestavkov, ki jih dopolnjujejo ilustracije, najlažje širijo besedni zaklad tujega jezika.

Ob koncu sporočamo bralcem, da bo zaradi letnih dopustov oddelke študijske knjižnice zaprt od 27. julija do vključno 22. avgusta, in jih prosimo, da čimprej vrnejo knjige, za katere je že pretekli rok izposoje.

PISMO IZ VARAŽDINA

S tem pismom se želimo zahvaliti Občinskemu sindikalnemu svetu Ptuj, predsedniku, podpredsedniku in tajniku, v enaki meri pa Tvarniškemu odboru sindikata Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo, delovnemu kolektivu Kmetijskega kombinata Ptuj — obrat Podlehnik in njegovemu upravniku za vso pozornost in gostoljubnost, ki so jo posvečali predsedstvu Občinskega sindikalnega sveta Varaždin, sindikalnemu odboru tekstilnega kombinata »Varteks«, izvršnemu odboru sindikalne podružnice Varaždinske industrije avile, konfekcije in dežnikov ter absolventom Sindikalne šole Varaždin, ob našem obisku v Ptuj, ob skupni seji predsedstev občinskih sindikalnih svetov Varaždin in Ptuj.

Vsi, ki smo obiskali Vašo lepo komuno in delovne kolektive, smo polni prijetnih vtisov in nam bo ta obisk ostal vsem v prijetnem spominu. Zato se vam še enkrat, dragi tovariši, najprejrežje zahvaljujemo v imenu vseh, ki so obiskali Vašo komuno in v imenu Občinskega sindikalnega sveta Varaždin, s iskreno željo, da bi bili naši stiki še tesnejši in plodnejši, kar je v obojestransko korist.

Sprejmite iskrene in tovariške pozdrave!

Za Občinski sindikalni svet
Varaždin,
predsednik:
Pavel GRUBJEŠIČ s. r.

Lunine spremembe in vremenska napoved

za čas od nedelje, 19. do nedelje, 26. julija 1964.

Polna luna bo v petek, 24. julija ob 16.58.

NAPOVED: Nevihita z dežjem bo 20. julija. Vsa ostala dni do vključno petka, bo lepo in sončno vreme. Od sobote, 25. maja bo naše kraje zajel hladen val, ki bo povzročil oblačnost z nevihtami, kar bo držalo še tudi v ponedeljek, 27. julija. Dnevna temperatura bo v porastu in bo v petek in v soboto, 25. julija dosegla 30 stopinj Celzija. V nedeljo, 26. julija bo dnevna temperatura padla za 10 stopinj. V južni Evropi bo deževalo ves teden.

Alojz Cestnik

Do graditve kulturnega doma bi lahko bil na tem mestu parkirni prostor, ne pa skladišče betonskih cevi in travna divjina

KONGRES ESPERANTISTOV JUGOSLAVIJE

Pod pokroviteljstvom predsednika hrvaškega sabora Ivana KRAJACIĆA je bil od 8. do 8. julija v Reki XVIII. kongres jugoslovanskih esperantistov, ki mu je prisostvovalo nad 400 domačinov in tujih esperantistov iz 11 dežel.

Posebej so imeli sestanke člani UEA, SAT, učitelji in mladina. V nedeljo zvečer je z Nušičev komedijo Analfabet in Sumljiva oseba nastopila dramska sekcija iz Niša. V ponedeljek pa so izkazali harmonikarji in folklorna skupina iz Pule. V torek je bil celodnevni izlet na otok Krk. Na ladji Valjevo je ponosno vihraja esperantska zastava. Ustavili so se v prijetnem obmorskem kraju Puntat. Pred odhodom iz Puntata je presenetil nastop folklorne

skupine plesalcev. Sodelovali so tudi esperantisti. Število občinstva tega kraja je prišlo k ladji, ki je odplula z dobro razpoloženimi izletniki nazaj v Reko.

Naslednji dan je bila skupščina esperantske zveze Jugoslavije, na kateri so po izčrpnih referatih bili sprejeti važni sklepi in napotki esperantistom za uspešno delo.

Po zaključku kongresa se je skupina esperantistov odpeljala v Primosten na seminar. To je kraj blizu Sibenika in ga nazivajo esperantski paradiz, kjer se zbirajo esperantisti iz mnogih dežel.

V nedeljo formirana esperantska delovna brigada (96 mladih esp.) pa je odšla na delovno akcijo.

J. D.

Dan šoferjev je v celoti uspel

Povorka za dan šoferjev, ki je bila v Ptuj 12. julija 1964, pod pokroviteljstvom sindikalne podružnice TGA Boris Kidrič, Kidričevo, se je udeležilo 88 vozil, vstevši motorje, osebe, tovorne, rešilne in poltovorne avtomobile. Ta povorka je bila manifestacija sodobnega napreda in varnega osebnega in tovarnega prometa in rešnih pobornikov antialkoholizma šoferjev, ki se zavedajo, da sta varnost osebnega in tovarnega prometa predpogoji dobrega gospodarjenja v naši skupnosti.

Glede okrasitve avtomobilov je potrebno izreči priznanje vsem udeležencem povorke, ki so si pomagali s cvetjem, plakatnimi transparenti. Najbolj domiselni je bil vsekakor šofer »Perutina« tovornega avtomobila, ki je vozil na odprti plošči inšcenirano prometno nesrečo z žrtvami nesreče. To vozilo je bilo tudi nagajeno s prvo nagrado, ker je bila opremljena s svetlobnimi svetilkami v skladu s propagando za varnost prometa na naših cestah.

Skupno je bilo razdeljenih 5 nagrad v vrednosti 20.000 dinarjev. Dragoceno je bilo javno priznanje vsem, ki služba-

jejo v prometni službi naših gospodarskih organizacij in zavodov. Izrekli so jih govorniki s tribune na Titovem trgu, kjer je bilo veliko zborovanje po povorki. Govorili so Ludvik Pšajd, predsednik podružnice ZSAM in Branko Gorjup, predsednik obč. odbora SZDL ter predstavnik okrajnega združenja SAM in predstavnik pokrovitelja Kidričevo. Vsi govorniki so podčrtali veliko vrednost cestnega prometa in so opozorili na nevarnost, ki jih je vedno več, zato je tudi naloga članstva ZSAM, da se zavedajo odgovornosti v svoji službi, ostalih koristnikov vozil in cest pa, da upoštevajo predpise za vzdrževanje varnosti v cestnem prometu. Končno so bile razdeljene osebnostne in kolektivne nagrade šoferjem in avtomobilistom, ki so jih dale gospodarske organizacije, zavodi in ustanove.

Družbana prireditve pri »Roziki«, šofersko srečanje s srečolovom, godbo in plesom, je pokazala, da so tudi šoferji in avtomobilisti v prostem času v družbi med sodelavci in stanovskimi tovariši prav veseli in razpoloženi.

VJ.

Knjižne novosti v oddelku študijske in ljudske knjižnice

Izdaje Cankarjeve založbe:

CUCEK Janko: Plastične m...

GRZIMEK Bernhard in Michel: Serengeti ne sme umreti

HEUVELMANS Bernard: Po sledovih neznanih živali (poljudnoznanstveno delo z novimi in presenetljivimi ugotovitvami sodobnega naravoslovja)

PRISCO Michele: Zgledna go...

ROUSSEAU Pierre: Zgodovina prihodnosti (avtor obravnava predvsem geološka in antropološka vprašanja prihodnosti)

Izdaje Državne založbe:

BALZAC Honore de: Teta Liza

MILLER Henry: Rakov povratnik

Izdaje založbe Obzorja:

ACHEBE Chinua: Okonko

JAROVSEK Jože: Temperaturni listi

KUBY Erich: Rosemarie

STONE Irving: Vincent van Gogh

VIDMAR Milan: Spomini I in II (poslednje delo našega velikega znanstvenika elektrotehnikarja, šahovskega vele mojstra in poljudno znanstvenega pisca)

Izdaje Slovenske Matice:

KOZAK Juš: Pavlihova kronika (pisateljev spomini na čase studentovanja na Dunaju od 1911 do 1914 in do konca prve svetovne vojne)

MAHNIČ Joža: Zgodovina slovenskega slovstva V (zajema obdobje moderne, najznačilnejše predstavnike pa tudi sodobnike)

ZADNIKAR Marijan: Znamenja na Slovenskem (pomembna dela, ki obsega poleg besedila še reprodukcije med tekstom in celostranske slike)

najmkavnejših poljskih, ob-

potnih, kužnih in zaobljub-

ljivih znamenj)

Izdaje založbe Borec:

LAKOVIC Vladimir: Pregnana smrt

Izdaje Mladinske knjige:

BEVK Franca: Knjiga o Titu

BOHTE: Numerično izračunavanje enačb

CHAMBRUN LONGWORTH: Moj veliki prijatelj Shakespeare

DISNEY Walt: Svet narave

Ep o Gilgamešu (najstarejši junaški ep svetovne poezije in vrhunsko delo mezopotamske književnosti)

HOMER SOVRE: Odiseja

MILLER Arthur: Smrt trgovskega potnika, Lov na čarovnice (drami)

ROVENSKI-UJMOVA: Stroj in misel

SAVNIK Dušan: Oceanija

SANTIC Vojin: Japonska

SKERLJ Božo: Misleči dvonožec

ZUN Anton: Sociologija

Bolnišnica Ptuj se pripravlja na naloge ptujskega zdravstvenega centra

V perspektivnem planu razvoja Splošne bolnišnice Ptuj za 1964-1970 je po obširnem tolnenju sedanjega stanja oddelkov in po bodočih potrebah zaključek z ugotovitvami, da bo potrebno zgraditi nov kirurški oddelke, ga tako urediti, da bo ustrezal tudi ginekološkemu oddelku in ostalim oddelkom ter urediti v zvezi s tem ves transport. Poleg vsega tega pa je še potrebno adaptirati dosedanj kirurški oddelke za potrebe upravnih in lekarn. Sedanj prostori lekarn in uprave bodo potrebni za razširitev kliničnega laboratorija. Adaptiran in dograjen bo moral biti prostor za razširjen interni oddelke in RTO odseki. Adaptirana in dograjena bo mo-

rala biti stavba, v kateri se nahajata otroški in ginekološki porodni oddelki. Adaptirani ali dograjeni bodo morali biti prostori za pralnico, centralno kurjavo in kuhinjo in urejeni bosta morala biti cestišče in park.

Vsa gradbena in obrtniška dela, obnova in nabava nove opreme, ki so predvidena po tem perspektivnem planu, so ocenjena na okrog milijardo dinarjev. Teh pa ne bo morala prispevati samo ptujska občina s svojimi gospodarskimi organizacijami, temveč tudi komuna. Ormož in sosedne komune iz SRH. Le s skupnimi močmi bo mogoče ustvariti tudi v zdravstvu pogoje, da bodo enako kvalitetni in udobni za vse občane, ne glede na to, kje koristi-

jo medicinsko pomoč. Ustvarjeni morajo biti pogoji, ki bodo enako sprejemljivi za občana iz zadnjega naselja v komuni kot drugega iz najrazvitejšega kolektiva. Odpravljeni morajo biti vsi tisti slabi pogoji, ki sedaj vplivajo na to, da se ni mogoče pomagati bolnikom v mejah najodobnejše medicinske pomoči.

S tem perspektivnim planom razvoja ptujske bolnišnice ne zapira vrat možnostim razvoja zdravstvenih pogojev po zamislih ustvarjenih zdravstvenega centra z graditvijo zdravstvenega doma v bližini bolnišnice, pač pa se pripravlja na to, da bi lahko čimprej delala v okviru novih možnosti.

VJ.

PARTIZANSKI KOLEDAR našega okoliša

Spomini julijske izgnanke

24

Tov. Danica Furlan iz Ptuj, ki so jo izselili skupaj s starši in tremi brati v Borno, piše v svojih spominih na pot v izgnanstvo: »Pome, starše in tri brate so prišli Nemci 12. julija 1941 ob polnoči. Iz iste hiše so odpeljali še štiri družine v meljsko kasarno v Maribor, kjer je bilo zbranih okoli 300 družin. Pregledali so nam vso prtljago in pobrali denar. Okoli štirih popoldne 13. junija smo se odpeljali s tovornjaki v Maribor v šivinskih vagonih. Vozili smo se do Slavonske Požege, v izseljeniško taborišče, kjer je manjkalo hrane in vode. Od tam so nas čez 10 dni odpeljali v Priedor. Za domovanje so nam dali stavbo, na novo zgrajeno za bolnice. Lakoto smo si težili tako, da smo po bližnjih vaseh prosili za kruh. Na vozovih, na katerih so vozili ustrezne talce ali pri račfah zajete pravoslavce, so vozili tudi hrano. Pravoslavci so streljali na pokopališču, okoli 400 m daleč od naše zgradbe, kjer nas je živel okoli 200 izseljencev. Da bi si izboljšali življenje, smo si želeli v Slavonijo, zato smo napisali prošnjo, ki so jo rešili čez tri mesece.

Gestapovci primejo Ilea

»V juliju 1941 je bil pri meni posvet nekaterim komunistov in simpatizerjev.« piše Ilea Rudi, pred vojno dopisnik Černika in leta 1934 izključen iz ptujske gim-

nazije. Leta 1941 se je po prihodu okupatorja naselil v Grajeni. V svojih spominih piše Ilea dalje: »Na posvet k meni v Grajeno julija 1941 sta prišla Zvonko Sagadin in Zelenik Ludvig. Sosed — gestapovski vojak, me gestapo prijavil, da se pri meni zbirajo komunisti. Na večer so gestapovci obkolili hišo moje sestre, kjer sva z ženo stanovala. Poskušal sem pobegniti, a so me v zasedi ujeli. Na pobegu so tudi name streljali, a me krogla ni zadela. Ob tej priliki so me gestapovci strašno tepli, najhujše ptujski hitlerjanci. Pri hiši so me obesili za noge in me tepli s pestmi, s pasovi in pištolami, dokler se nisem onesvestil. Ko sem prišel nekoliko k sebi, so me odpeljali v ječo. Mučili so tudi ženo, ki je bolehal na pljučih. Od udarcev se ji je kmalu vili kri iz pljuč in nezvesta je obledela v občestnem jarku. Zaradi te poškodbe je morala v mariborsko bolnišnico, kjer je maja 1942 umrla.

V Ptuj so me zasliševali na sedežu gestapa v Brenčičevi hiši. Grozili so mi, da me bodo ustrelili, da bi istisnili priznanje in tudi strašno pretepali.

Sestanek skojevcev na Hajdini

Julija 1941 so se po koncu meseca sestali pri cerkvi sv. Roka na Hajdini mladi fantje Karl Robinčič, Jaka Grabar, Milan

Oblovnik, Maks Cihal in Alojz Zajšek, vsi doma na Sp. Hajdini. Domenili so se o troisilni akciji, ki naj bi bila čez 14 dni. Sestanek je vodil Grabar.

Julija je prinesel Karl Hrenič, delavec iz Ptuj, letake OF Maksa Cihala na Hajdini, da bi jih raztresel naokoli. Letaki so pozivali v osvobodilno fronto.

Prevoz orožja v hajdinski gozd

Orožje, ki sta ga pripeljala iz Jurovec na Hajdino Milan Lacko in Zvonko Sagadin k Valantu in so ga za nekaj dni skrili pod skednjem, sta okoli 20. julija 1941 Miha Anžel in Milan Lacko odpeljala v gozd pri Njivercah. Odpeljala sta tri mitraljeze, onadva iz Jurovec, in enega, ki ga je Rudi Korošec vzel iz bunkerja pri Markovcih, ga oddal mlinarju Marku Korošcu, odkoder ga je Marko Strelec-Grom poslal k Valantovim.

Orožje, ki sta ga pripeljala iz Jurovec na Hajdino Milan Lacko in Zvonko Sagadin k Valantu in so ga za nekaj dni skrili pod skednjem, sta okoli 20. julija 1941 Miha Anžel in Milan Lacko odpeljala v gozd pri Njivercah. Odpeljala sta tri mitraljeze, onadva iz Jurovec, in enega, ki ga je Rudi Korošec vzel iz bunkerja pri Markovcih, ga oddal mlinarju Marku Korošcu, odkoder ga je

Marko Strelec-Grom poslal k Valantovim.

Pri Valantovih sta Anžel in Milan Lacko naložila orožje na dvorišču na voz in ga dobro zakrila s senom in nato po hajdinski cesti zavila proti Strnišču. S ceste sta zavila, ko sta se pripeljala do hajdinskega gozda in po gozdni poti zavila kakih 200 m v notranjost gozda, kjer sta posklopala primeren prostor med drevesi. Tu sta sklopala jama in vanjo položila tri puškomitraljeze in 6-8 pušk ter municije za puške in mitraljeze. Vse sta lepo pokrila z zemljo in mahom in za spoznavni znak v sredino nasadila malo smrečico. Ko sta se oddahnila, ko sta srečno izpolnila svoje naloge in spravila orožje na varno. Ze v mraku sta se vrnila skozi nemško pobarvani Ptuj v Novo vas in Zabajak.

Julijski sestanki v Središču

Nekajkrat julija 1941 so se v Berčetovi hiši v Središču sestali aktivisti OF profesor Kerencič iz Jastreba, inž. Polde Berce, njegova žena Milena. V krogu pobornikov za svobodo so prilegli Lojzko Berce, Polde Berce, Franca Ožeka, Karla Klobučarja, Jožeta Morvata in še nekatere. Iz Maribora je prihajal domov kovinski vajenec Ivan Hančelič mlajši in prinašal s seboj tisk OF, ki ga je razdeljeval med znanci. Ze konec junija so pri Berčetovi poslušali poročila iz Moskve in Londona. Središki sodelavci OF so pridno zbirali denarne prispevke za osvobodilno gibanje, in razne potrebščine za partizane, po zbrano je prihajal Slavko Kerencič, brat Jožeta Kerenciča, ki je bil mehanik v Ptuj.

Dogodki julija 1942

Julija 1942 so se partizani Slovenjgorske čete zadrževali nekaj dni v Trnovskem vrhu. Izdajalec jih je javil gestapo, ki je hišo, v kateri so bili, 10. julija, obkolil. Gospodar Fras je zbežal, toda na begu so ga Nemci prišli in obstrelili. Odpeljali so ga v ptujsko bolnišnico, nato pa v mariborske zapore, kjer so ga 2. oktobra 1942 ustrelili skupaj z ženo Terezijo. Ostali so neprebrbljeni otroci.

V svetinskih gozdovih v Slovenskih gorah so partizani — bratje Mirko, Kostja in Vinko Reš napadli dva nemška orožnika. Orožnik Zupan je dobil strel v čelo, drugi orožnik pa je pohitel po pomoč. Bratje Reši so se umaknili in okoli pol dveh ponoči odšli k počitku.

Partizani so julija minirali tudi železniško progo med Ptujem in Dornavo. Progo so poškodovali blizu Rogoznice. Eksploziv za to akcijo je dal tudi Drago Zaveč, vrečico brezdimnega smodnika in štiri zavoje dum-dum patronov. Partizani so tedaj nameravali iztiriti vlak z vojaškimi transportom, kar pa se ni posrečilo.

Dalje prihodnje V. R.

K podlistku »Partizanski kalendar našega okoliša — junjski dnevi« v TEDNIKU z dne 12. VI. 1964, dodajam:

Po kapitulaciji sem se 20. aprila peš in z vlakom vrnil domov v Podvinje iz Zagreba, kjer sem študiral. Ze 24. maja 1941. me je gestapo aretiral na domu, me zaprl v ptujske zapore. Seveda je bilo ob aretaciji pretepanja in zmerjanja. Enako tudi v zaporu. Tu sem ostal do noči med ne-

deljo in ponedeljekom tj. 11/12. ali 12/13. majem 1941, ko so me Nemci skupaj z drugimi pregnali na Hrvaško. Če se prav spominim, so nas transportirali v treh zaprtih kamionih po cesti mimo Borla ter nas na hrvaški meji pred Petrijancem raztovorili in po preštevajanju, šikaniranju ter ob grožnjah z mitraljezi nagnali v beg na hrvaško stran, kamor je pač kdo vedel. Ljudi v našem transportu, niti iz mojega kamijona se ne spominim več. Vem le še to, da so bili ljudje iz ptujskega območja in iz Maribora, ki so jih prejšnji dan — v nedeljo — pripeljali iz Maribora. Med nami so bili ptujski minoriti, katerih še niso s prvimi takimi transportom izselili, nekaj duhovnikov, ostalih intelektualcev ter nuj. Spominim se je odvnetika dr. Salamuna.

Ob izgonu smo nekako zvedeli in do sedaj sem prepričan, da je bil naš transport drugi po vrsti iz ptujskega in mariborskega območja, ki so ga Nemci po okupaciji postavili na hrvaško mejo in nas izgnali v nedolocene — pač za to, ker še niso imeli vsestransko organiziranih priselivcev. Ko smo prišli do Varazdina, si je vsakdo pomagal, kakor je vedel in znal.

Ker v omenjenem podlistku — o deportiranih — nisem našel svojega imena, mislim, da jih manjka precej, sem malo pobeskal po svojih spominih na tiste dni.

Zumer Janez, Koper, Jenkova 13 doma iz Podvine pri Ptuj

Pismo ptujskih tabornikov

Taborniki prve ptujske izmene, ki taborimo v Banjolah pri Pull se že en teden nahajamo na cilju.

Vsi se počutimo dobro — vzdušje je res pristrčno in veselo. Tudi hrana je dobra, tako da nam res nič ne manjka. Hrepenimo le za čim toplejšim soncem, da bomo rjavi zapustili kraj lepih spominov.

Prisrčne pozdrave vsem Ptujčanom in vsem staršem naših tabornikov.

Drobnič Irena
Korbar Vlado

Za dopust in počitnice je najzabavnejša ribiška palica

Turistični kotichek

Pod plaščem devizne politike

Kakor povzamemo iz vesti, dopisnih prek Dunaja, je uvedla Českoslovaška lepo na tihem bistveno ugodnejšo devizno zamenjalni tečaj za turiste. Že od 19. maja 1964 dobivajo namreč za hodni turisti trikratni bonus (povišica) na uradni tečaj, če zamenjamo devize v ČSSR. Po tej uredbi prejmejo turisti za prve štiri zamenjane dolarje vsak dan bivanja po 7,20 č-kron, za zneske deviz čez ta limit pa 28,80 č-kron o dolarja. Uradni tečaj dolarja

znaša v trgovinskem prometu slej ko prej 7,20 č-kron, medtem ko je znašal tečaj turističnega dolarja doslej 14,35 č-kron.

Avstrijska Koroška in turizem

Jezerá, podnebje, Toplice pri Beljaku in gradovi, to so glavni aduti, na katera se Avstrijci opirajo v propagandi za turistično Koroško.

Koroška jezera da so najtoplejša med alpskimi, podnebje je seveda namoč zdravo, terma Beljaskih toplic da je čudežna

pri obnovi stanišča v organizmu: od gradov jim je zvišen že itak visok grad Hochosterwitz.

Za nas Slovence, ima Koroška mimo turističnih že zgodovinske mikavnosti, vendar obiskujemo to deželo predvsem prehodno, kot izletniki, sosedje pa zahajajo tja v lepem številu kot stacionarni turisti.

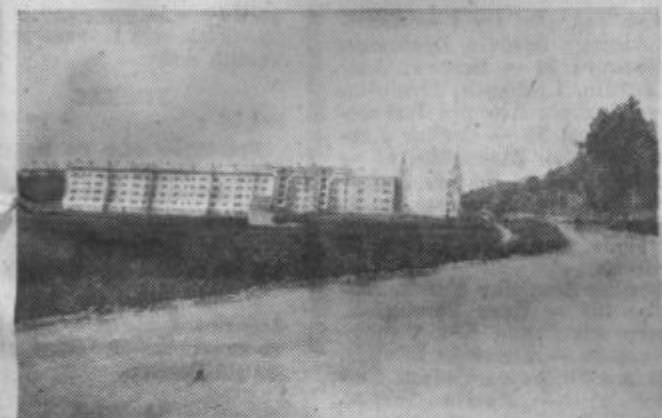
Dobre turistične odnose med nami in Korošci motijo v narodnostnih bojih leta 1919 ponekod postavljeni in še posebej stoječi spominski napis »Bis hierher und nicht weiter kamen die serbischen Reiter. Anno 1919«.

Ce nič drugega, zgodovinsko verodostojni niso več, saj je ob zlomu nacizma Jugoslovanska vojska prodrla precej dalje...

J. S.

Prostor za nove stanovanjske zgradbe

Zraven velikega stanovanjskega bloka TGA »Boris Kidrič«, Kidričevo v Ptuj ob Ljutomerški cesti podirajo stanovanjske hiše, ki se morajo umakniti nadaljnji stanovanjski graditvi te tvornice.

Izpred novih stanovanjskih zgradb ob Ljutomerški cesti so odstranjene manjše stare stanovanjske zgradbe, da bodo lahko postavljene na to mesto nove zgradbe

Naše zdravje

Dr. Vinko Brenčič, specialist, če ljustni ortoped

Rak — sodobna kuga

(10. nadaljevanje)

Rak kot tak se ne podeduje, pač pa se podeduje nagnjenost, zaradi katere lahko rakavi činitelj izkove nastanek raka. Med rakave činitelje, ki verjetno pospešuje nastanek raka, spadajo stalni in dolgotrajni dražljaji, npr. draženje pljuč pri kajenju, draženje maternice z ginekološkimi obremenitvami, pas ali modrice, stalen stik dimnikarjev s sajamami itd. Glede na to, kaj je ta rakavi povzročitelj, imamo več domnev. Nekateri trdijo, da povzročajo to bohotno rast celice dolgotrajni mehanski, toplotni, kemični in žarkovni dražljaji, npr. stalen dotik jezika ali ustnice na enem in istem mestu z žlico, vroče jedi in pižaje, katran pri delu z asfaltem, sončni in rentgenski žarki itd. Drugi domnevajo, da je povzročitelj raka neki nevidni, bolezenskim klicam podoben povzročitelj. Možno pa je tudi, da je pravi vzrok za nastanek raka notranja sprememba celice v tem smislu, da nadvlada razmnožitelna sposobnost vse ostale lastnosti. Kaj je torej pravi vzrok raka, je dandanes še nepojasnjeno skrivnost, domnevajo pa, da preprečuje vzrok raka popolno in pravilno delovanje spolnih žlez.

Odpornosti zoper raka ni, verjetno pa ima zdrav človek nekakšno varovalno, ki so naperjena zoper takšno samostojno rast rakavih celic. Rak je torej nepopolnosten navotvorba, ki raste kot nekako »divje meso«, ter lahko nastane na vsakem organu človeškega telesa, npr. na koži, sluznicah, v žlezah itd. So

pa nekateri deli in organi bolj podvrženi raku kot drugi. Razlike pa so tudi v spolu, moški bolj bolevarajo za rakom jezika, želodca, debelega črevesa in pljuč, ženske pa predvsem za rakom maternice in dojk.

S kraja, kjer je rak najprej nastal, se lahko ta prvotni rak širi naprej v okolico po mezovalnih, po krvnih žilah itd. Posledica širjenja prvotnega raka na omenjene načine pa je drugotni rak ali razsevek v obliki zatrdila ali oteklina, kjer koli blizu ali daleč od prvotne rakaste tvorbe. Rakasto tkivo raste naprej do takšnega obsega, da ga krvne žile, ki so potrebne za njegovo prehrano, ne sledijo več, vsled česar pride do odmiranja tega rakastega tkiva. Posledica odmiranja je krvavitev, ki je siguran znak, da je rak že močno napredoval. Pogoste krvavitve rakaste tvorbe pa povzročajo slabokrvnost s blodi, anemijo, utrujenostjo, padcem teže, ki povzročajo močnejše v obolenem predelu, npr. rak grla povzroča hripavost, rak jezika otežkoča požiranje, rak možganov povzroča glavobole itd. Kot nadaljnja posledica rakave rasti pa nastopi slabost in hujšanje, tako imenovano zločesto hiranje, ki nastane zaradi odvzema hranice s strani raka, ter samozaprte organizma v sled razpadanja rakavih celic ter njihovih strupenih snovi. Rak raste toliko časa, dokler organizem živi. Iz vsake rakave celice se lahko razvije nov rak. Pri rakavem bolniku pride do nekakega neugodja oziroma občutka nape-

tosti, obnemom z odporom napram mesu in mesnim jedem.

Za razvoj raka je pomemben tudi poklic, ker omogoča daljši in močnejši vpliv rakavega činitelja. Poklicna rakava obolenja pa nastanejo zaradi izpostavljanja organizma posebnim snovem, npr. rak na modu in koži pri dimnikarjih, ki imajo opravka s sajamami, kožni rak pri delavcih, ki delajo z asfaltem itd. Pri teh poklicnih rakih v industriji smol, katrana, azbesta in barvil je pač važno, da se ta snovi dovajajo v majhnih količinah, a stalno skozi daljši čas. Za nastanek raka je važno tudi stalno vnetje, ki nastane po dolgotrajnem draženju. Zato moramo paziti na taka vnetja, kjer koli v organizmu, prav posebno pa še na tako imenovane »predrakave tvorbe«. Začetek raka je počasen in zahrbtnen ter kaže nekatere značilnosti, npr. ranice in kraste, ki se dolgo ne celijo, zatrdline, nenavadne krvavitve, spremembe velikosti ali barve maternega znamenja, težave pri požiranju, trdovraten kašelj, nerodno odvajanje itd. Ko doseže rak določeno velikost, lahko bolnik sam opazi take spremembe, posebno če se pojavi na površini kože, pod sluznico itd. Če pa se začne rak razvijati kje v globini, potem bolnik ne opazi nobene spremembe toliko časa, dokler ne doseže takšne velikosti, da pritiska na sosedne organe in jih ovira v njihovem delovanju. Sam po sebi ni rak nikoli boleč, če pa pritiska na kakšen živec, potem nastopijo tudi bolečine.

(Dalje prihodnjič)

Odlok Skupščine občine Ptuj

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

Po 2. ter 3. členu zakona o urejanju mestnega zemljišča (Uradni list LRS, št. 8-63/63) je skupščina občine Ptuj na skupni seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 27. maja 1964 sprejela

ODLOK

o urejanju mestnega zemljišča v občini Ptuj

1. SPLOŠNE ODLOČBE

1. člen
Za urejanje mestnega zemljišča v občini Ptuj veljajo določbe zakona o urejanju mestnega zemljišča (Uradni list LRS, št. 8-63/63) in določbe tega odloka.

2. člen
Za mestno zemljišče se po tem odloku šteje zazidano in nezazidano zemljišče v ožjem gradbenem okolišju mesta Ptuj ter naselij Hajdina, Kidričevo in Majšperk.

Meje ožjega gradbenega okolišja za mesto Ptuj in naselij Hajdina, Kidričevo in Majšperk je določil okrajni ljudski odbor Maribor z odlokom o določitvi ožjih gradbenih okolišev v občinah okraja Maribor dne 13. februarja 1959 (Uradni vestnik okraja Maribor, št. 5-67/59 in 31-350/59) in je nani dal pritr-ditev izvršni svet Ljudske skupščine LRS z odločbo št. 01-140/27-59 dne 14. julija 1959; oziroma kakor bo te meje določil urbanistični načrt Ptuj in kraj njegovega vplivnega območja.

3. člen
Mestno zemljišče se šteje za urejeno, če izpolnjuje te-le naj-nujnejše pogoje:

— da je izvršena priprava mestnega zemljišča v smislu 3. člena republiškega zakona o urejanju mestnega zemljišča; — da so zgrajene potrebne dovoljne poti, vodovodno in kanalizacijsko omrežje ter omrežje za prenos električne energije.

II. ORGANIZACIJA UREDITVE MESTNEGA ZEMLJIŠČA

4. člen
Urejanje mestnega zemljišča se poverja komunalnemu skladu občine Ptuj (v nadaljnjem besedilu: sklad).

Z odlokom o ustanovitvi komunalnega sklada predpiše občinska skupščina tudi organizacijo, viro dohodkov, sredstva, obseg in način poslovanja sklada.

5. člen
Sklad financira in kreditira ureditev mestnega zemljišča v soglasju s smernicami občinske skupščine in z urbanističnimi načrti ter s svojimi programi.

6. člen
Občinska skupščina sprejme natančnejše določbe o organizaciji in poslovanju sklada v zvezi z njegovo dejavnostjo glede urejanja mestnega zemljišča.

III. NAČIN IN OBSEG UREJANJA MESTNEGA ZEMLJIŠČA

7. člen
Urejanje mestnega zemljišča usmerja občinska skupščina z dolgoročnim in letnim planom urejanja mestnega zemljišča ali z odlokom ali drugim splošnim predpisom.

8. člen
S planom ali s splošnimi predpisi iz prejšnjega člena tega odloka določi občinska skupščina:

— zemljiške predele ali posamezna zemljišča, ki se bodo uredila v določenih dobi; — višino potrebnih sredstev za izvršitev teh del, določenih na podlagi izkustvenih normativov; — viro finančnih sredstev za pokritje stroškov za ureditev mestnih zemljišč; — obseg urejanja zemljišč in način urejanja v skladu z določbami 3. člena tega odloka; — druga vprašanja glede na krajne razmere.

9. člen
Sklad, ki skrbi za urejanje mestnega zemljišča, izdela svoj dolgoročni in letni operativni načrt za urejanje mestnega

zemljišča v skladu s smernicami občinske skupščine o ure-ditvi mestnih zemljišč.

10. člen
Sklad, ki skrbi za urejanje mestnega zemljišča, mora osnu-tak svojega dolgoročnega letnega načrta za urejanje mestnega zemljišča predložiti kra-jevni skupnosti, na katerem območju se naj uredi mestno zemljišče in mora obravnavati pripombe krajevne skupnosti. Sklad predloži sprejeti dol-goročni oziroma letni načrt za urejanje mestnega zemljišča v potrditev za komunalne zadeve pristojnemu svetu občinske skupščine hkrati s pripombami krajevnih skupnosti.

11. člen
Mestno zemljišče, ki je po-trebno za graditev vojaških ob-jektov, se odda v uporabo z neposredno pogodbo.

Za vojaške objekte po tem odloku se ne štejejo objekti družbenega standarda za JLA izven vojašnice ter komunalni objekti in naprave, ki so funk-cionalno povezani s takimi ob-jekti.

12. člen
Mestno zemljišče, ki je po-trebno za graditev objektov za socialno, zdravstveno, prosvetno ali kakšno drugo javno služ-bo, ali ki je potrebno družbenim organizacijam, se odda v uporabo z neposredno pogod-bo, če tako sklene občinska skupščina na seji obeh zborov.

Ta določba velja tudi v pri-meru, ko namerava graditi na mestnem zemljišču družbeno pravna oseba, ki upravlja zemljišče, v skladu z urbanističnim programom in projektom ter v primeru, ko se ob pogo-jih 40. člena zakona o nacio-nalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč (Uradni list FLRJ, št. 32-890/58) dodeli nezazidano mestno zemljišče prejšnjemu lastniku, da si se-zida na njem družinsko stano-vanjsko hišo.

13. člen
Mestno zemljišče odda v upo-rabo v imenu občine sklad.

IV. JAVNI NATECAJ ZA OD-DAJO MESTNEGA ZEMLJIŠČA

14. člen
Javni natečaj opravi komisi-ja, ki jo imenuje upravni od-bor sklada. Komisija šteje naj-manj tri člane. Vsaj en član komisije mora izpolnjevati po-goje o strokovni izobrazbi in praksi oseb, ki vodijo posamez-ne vrste del pri graditvi in-vesticijskih objektov. Člani ko-misije ne smejo biti osebe, ki so v delovnem razmerju s po-nudnikom.

15. člen
V razpisu javnega natečaja morajo biti obseženi:

1. zazidalni podatki za grad-nje na mestnem zemljišču; 2. višina oškodnine za mesto zemljišče (drugi odstavek 27. člena tega odloka) ter rok in način plačila oškodnine; 3. rok za začetek in dokon-čanje gradnje; 4. višina varščine, rok za po-ložitve varščine in način vrnitve varščine; 5. začetni prispevek k stroš-škom za urejeno mestno zemljišče ter rok in način plačila prispevka.

V razpisnih pogojih morajo biti še navedene:

— določbe o tem, kako se po-stopa v primeru, če se v roku ne začne ali dokonča gradnja;

— določbe o tem, kako se postopa v primeru, če pride uporabljen zemljišč pod pri-silno upravo ali preide v red-no ali prisilno likvidacijo;

— navedbe, katere dela bo razpisovalec natečaja izvršil na svoje stroške po dograditvi ob-jekta, v kakšnem roku in so-razmerni delež stroškov, ki jih je pri natečaju upošteval;

— rok za predložitev ponudb za dodelitev mestnega zemljišča;

— kje in ob kakšnih pogojih se dobijo grafični podatki natečaja (izvleček iz zazidalnega načrta in shema komunalnih naprav);

— posebni pogoji (uporaba zemljišča, obveznosti uporabni-

ka nasproti napravam in ure-janju okolice itd.).

16. člen
Steje se, da je javni natečaj za oddajo mestnega zemljišča uspel, če je razpisovalec natečaja prejel eno ponudbo za zemljišče, ki ustreza razpisnim pogojem.

17. člen
Komisija predloži po opravljenem natečaju upravnemu odboru sklada mnenje in pred-log o določitvi najugodnejšega ponudnika. Če je več ponudni-kov z istimi pogoji, se upošte-va vrstni red dospelih ponudb.

18. člen
O predlogu komisije odloči upravni odbor sklada z odloč-bo. Predlog komisije za upravni odbor sklada ni obvezen. Odločba se vroči udeležencem javnega natečaja najkasneje 15 dni potem, ko je bil javni natečaj opravljen.

19. člen
Vsak udeleženec javnega natečaja, ki meni, da je oškodovan v svojih pravicah zaradi kršitve postopka pri javnem natečaju ali zaradi tega, ker je bilo dodeljeno mestno zemljišče ponudniku, kateremu ponudba je bila manj ugodna, se lahko v 15 dneh po prejemu odločbe pritoži na upravni or-gan okrajne skupščine, ki je pristojen za komunalne za-deve.

20. člen
Sklad mora takoj po sprej-emu sklepa upravnega odbora (17. člen tega odloka) objaviti uspeh javnega natečaja na kra-jevno običajen način in v lo-kalnem časopisu »Tednik«.

Sklad mora najkasneje v 8 dneh potem, ko postane odloč-ba o oddaji mestnega zemljišča pravomočna, skleniti z uporab-nikom, ki je dal na natečaju najugodnejšo ponudbo, pogod-bo o oddaji mestnega zemljišča.

21. člen
Pogodba o oddaji mestnega zemljišča mora vsebovati:

— podatke iz sprejete ponud-be na natečaju;

— druge določbe, ki so po-trebne za ureditev lastniških finančnih in drugih vprašanj v zvezi z oddajo mestnega zemljišča oziroma z gradnjo objekta.

22. člen
Prispevek k stroškom sme vsebovati:

1. Stroške za pripravo mestnega zemljišča:

a) asanacijska dela, kot so: nasipavanje, izravnavanje in osušitev zemljišča, zavarovanje drsečega terena, odstranitev rastlinja in odlagališč ter druga asanacijska dela;

b) odstranitev objektov in naprav ter ureditev premoženjskih razmerij z lastniki ali uporabniki družb, premoženja, da bi le-ti dobili nadomestilo za porušene objekte, za nasade na zemljišču, za odvoz materiala in za preselitev stvari in materiala;

c) zazidava ali nakup nado-mestnih stanovanj za stanovalce porušeni zgradb;

2. Stroške gradnje, dogradi-ten in rekonstrukcije sekun-darnih objektov kolektivne ko-munalne potrošnje, ki so nepo-sredno namenjeni za uporabni-ke mestnega zemljišča, in sicer:

a) mestnega cestnega omre-žja (stanovanjskih cest, pešpoti, hodnikov, dovoznih poti in parkirnih prostorov);

b) zelenih površin v naselju (zelenice, parkov, nasadov, otroških igrišč in prostorov za rekreacijo);

c) ozrežja javne razsvetljave do višine stroškov, ki je po-trebna za javno razsvetljavo stanovanjske ceste;

d) kanalizacijskega omrežja za odvoz atmosferskih in od-padnih voda.

23. člen
Višina prispevka k stroškom za posamezna urejena mestna zemljišča, ki se oddajo uporab-

(Nadaljevanje na 6. strani,

Odlok Skupščine občine Ptuj

(Nadaljevanje s 5. strani)

nikom, se določi v sorazmerju z dejanskimi stroški za ureditev mestnega zemljišča na celotnem območju mesta Ptuj ter območju naselij Hajdina, Kidričev in Majšperk z ostalimi gradbenimi objekti, v katerih se zemljišča oddajajo uporabnikom, in sicer tako, da se kot merilo vzame površina urejenega zemljišča, korigirana s koeficientom gostote zazidave in naseljenosti.

Sklad je dolžan objaviti specifikacijo stroškov za urejeno mestno zemljišče v razpisanih pogojih.

24. člen

Ce je bil v razpisu javnega natečaja določen nižji začetni prispevek k stroškom za ureditev mestnega zemljišča, kot so stroški za ureditev tega zemljišča ter se z natečajem ni dogleda višina teh stroškov, krije občina nastalo razliko iz lastnih sredstev.

V primeru iz prvega odstavka tega člena mora razpisovalec za tak razpis javnega natečaja dobiti pritrditev občinske skupščine.

25. člen

Sklad lahko izjemoma odda za zgraditev objekta tudi neurejeno mestno zemljišče.

V takem primeru mora urediti mestno zemljišče praviloma uporabnik, razen če sklad ne prevzema po pogodbi, ki jo sklene z njim, celotno ali delno ureditev.

26. člen

Prispevek k stroškom za urejanje mestnega zemljišča se zbira na posebnem računu sklada in se sme uporabljati samo za urejanje mestnega zemljišča.

VI. ODSKODNINA ZA MESTNO ZEMLJIŠČA

27. člen

Komur da občina po uveljavitvi tega odloka v uporabo mestno zemljišče, ji mora plačati za to odškodnino.

Odškodnina za mestno zemljišče ne sme biti višja od odškodnine, ki je predpisana za nacionalizacijo ustreznega gradbenega objekta v občini Ptuj.

VII. KONČNE DOLOCBE

28. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v »Uradnem vestniku okraja Maribor«.

Z dnem ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok občinskega ljudskega odbora Ptuj o povračilu investicijskih stroškov za komunalne naprave in ureditev na območju občine Ptuj (Uradni vestnik okraja Maribor, št. 4-58/59).

Stevilka: 352-6/64-1

Ptuj, dne 27. maja 1964

Predsednica
skupščine občine Ptuj
Lojzka Stropnik l. r.

Ta odlok je bil objavljen v Uradnem vestniku okraja Maribor, št. 25-347/64 z dne 30. junija 1964 in velja od 8. julija 1964 dalje.

Tajnik
občinske skupščine
Ivan Rau l. r.

(Nadaljevanje s 3. strani)

PO POTEH MARKOVSKIH KURIRJEV

ob 7.30, za tekmovalni pohod pa ob 8. uri. Cilj je pri združnem domu v Markovcih ob 8. ure naprej.

IX.

Za prvoplasirane ekipe so pripravljene nagrade, ki bodo razdeljene po tekmovalni na slavnostni akademiji.

X.

Prijave pošljite poimensko z navedbo društva, letnico rojstva, tekmovalcev do 6. avgusta 1964 na Občinsko zvezo za

Novo športno strelisce

Pripadniki Jugoslovanske ljudske armade iz Ptuja so zgradili v Rabelji vasi pri Ptuj davno pričakovani objekt — novo športno strelišče za malokalibersko orožje: puške, pistole itd.

Novo strelišče je bilo zgrajeno v rekordno kratkem času in ga sestavljajo strelska dvorana — lopa, iz katere lahko strelja obenem v vseh treh stavih (stoje, kleče in leže) na vseh razdaljah do 400 metrov, ki je grajena iz trdega materiala: armiranega betona, opeke itd. in strelskega jaska, ki ima vse potrebne naprave: jeklene mehanizme in naprave za dviganje tarč in kazanje dseženih rezultatov.

Finančna sredstva za nakup najpotrebnejšega gradbenega materiala, za prvo fazo gradnje strelišča, je prispevala Občinska skupščina Ptuj iz svojih sredstev.

Slavnostna otvoritev in izročitev strelišča svojemu namenu bo v počastitev dneva vstaje slovenskega ljudstva, 22. julija t. l. ob 8 uri v Rabelji vasi, kjer se bo poleg ostalega programa pomerile v streljanju z malokalibersko puško najboljšje ekipe strelskih družin občine Ptuj.

Z dograditvijo tega pomembnega športnega objekta, bosta Jugoslovanska ljudska armada in Občinska skupščina Ptuj podarili

mladini, strelcem, pripadnikom predvojske vzgoje, rezervnemu sestavu JLA najlepše darilo za dan vstaje slovenskega ljudstva. To bo istočasno najboljša investicija, s katero, so ustanovljeni tudi vsi objektivni pogoji za širjenje strelstva in dvig tega viteškega športa na najvišjo mogočo raven.

Za tako velik delovni uspeh gre posebna zahvala komandantu ptujske garnizije polkovniku Jovi Dobričeviću in predsednici Občinske skupščine Ptuj Lojzki Stropnik, ki sta imela veliko razumevanja za gradnjo tega prepotrebneega strelskega objekta, za uredenje mladih strelskih kadrov, širjenje in razmah strelskega športa, kot zelo pomembnega faktorja za nadaljnjo krepitev obrambne moči naše socialistične skupnosti. Hvala tudi ostalim aktivnim oficirjem, podoficirjem in vojakom ptujske garnizije, ki so bili angažirani pri gradnji novega strelišča, za njihovo vztrajno, nesebično in požrtvovalno delo ter vložen trud in prispevek, da je ta tako pomemben športni objekt bil dograjen v izredno kratkem času — v nepolnih 30 delovnih dneh.

Razen občinskega strelskega odbora, kot glavnega iniciatorja za postavitev novega strelišča na mestu, predvsem pa njegove teh-

nične komisije kot posredovalca in predsedstva odbora, kjer so poleg naših strelcev bili zastopani tudi predstavniki JLA, narodne obrambe, predvojske vzgoje, rezervnega starešinskega kadra in mladine, ki so bili posebno zainteresirani za čim prejšnjo zgraditev in koriščenje novega strelišča, so se pri tem delu zelo dobro izkazali tudi ptujska podjetja, zlasti tista, pri katerih strelske družine in sicer: Gradbeno podjetje »Drava« in »Gradnje«, Tovarna avtopreme, Podjetje za popravilanje voz, Opekarina Žabjak, Trgovsko podjetje »Panonija« in še nekatera druga.

Omenjena podjetja so nenehno preskrbovala graditelje z vsemi gradbenimi potrebščinami in materialom in so, vsako zahtevano tehnične komisije kot posredovalca, s svojimi prevoznimi sredstvi prevažala potrebni gradbeni material na gradbišče, s čimer so veliko prispevala h graditvi strelišča in njegovi pravočasni dovršitvi. Zaradi tako tesnega sodelovanja vseh lahko rečemo, da je to v pravem smislu objekt solidarnosti, ki bo koristno služil svojemu namenu in na katerem se bodo zbirali in urili v strelski veščini naši mladi kadri — bodoči branitelji naše socialistične domovine.

M. M.

Osebna kronika

Rodile so: Rozina Gajzer, Lešje 29 — dečka; Marija Feleš, Miklavž pri Ormožu 25 — Marka; Marija Skok, Krizančje 61 — Tončka; Marija Marjanovič, Kamenščak 24, Ljutomer — Zdenko; Barica Krajnc, Vel. Varnica 67 — deklko; Julijana Sventek, Jurorci 14 — Marto; Ljudmila Petek, Starošinci 5 — Branka; Marija Vidovič, Hajdoše 6 — Vlada; Marija Kolarič, Mezgovci 75 — Marto; Antonija Petek, Strjanci 5 — Janeza; Milka

Mesarič, Lačarves 19 — Melito; Zora Sprah, Krambergerjeva 5 — Ireno; Ivanka Gašparič, Središče 124 — Ireno; Jožefa Sladek, Mala vas 15 — Dominika; Elizabeta Krajnc, Ormoška 2 — Alenko; Ana Dobnik, Starše 85 — Stanislava; Matilda Klajdrič, Cirkulane 36 — Darka; Jožefa Čoknik, Stara-nova vas 65 — Vladimir; Jožefa Arnuš, Jiršovci 54 — Antona; Marica Kovač, Zadržni trg 1 — deklko; Alojzija Berovič, Ljutomer, Presernova 24 — Strečka; Anica Zerdin, Ljutomer, Ormoška 45 — deklko; Alojzija Podgoršek, Dolena 34 — dečka; Martina Valenko, Zagrebška 67 — Zdenka; Marija Babič, Rogoznica 16a — Alenko; Stefa Bogme, Lovrene 118 — Marjetko; Hedviga Klaneček, Breg 35 — dečka.

Poroke: Stanislav Furek, Zlatolice 103 — Erna Petelinšek, Skorba 18; Franc Kos, Trnovska vas 29 — Elizabeta Mlakar, Podvinci 90; Anton Goljat, Cirkovce 23 — Marija Jurcek, Kungota 9.

Umrla je: Neža Kokol, Spuhlja 87, roj. 1877, umrla 11. julija 1964.

POPRAVEK

Na 5. strani v prejšnji številki »Tednika« je bila objavljena slika s Ptujске gore z napako ... na Ptujsko gorjo ... namesto na Ptujski gori, kar naj bo s tem popravičeno.

Uredništvo

Objave in oglasi

PRODAM

ZARADI SELITVE UGODNO PRODAMO KUHNJSKO POKRISTVO in pohištvo za dve sobi (iz dvema posteljnima). Ptuj, Vičavska pot 3.

PRODAM MOPED »PUCH«, Naslov v upravi.

PRODAM MOTORNO KOLO »HOREX« s prikolico. Naslov v upravi.

ENOSTANOVANJSKO NEDOGRAJENO HIŠO v bližini Kidričevega (ena soba vseljava) prodam. Naslov v upravi.

LESONO PRESO 100 l in 500 l prodam. Dornava 28, p. Moškanjci.

DOBRO OHRANJENO KUHNJSKO OPREMO prodam. Stane Sirovnik, Ptuj, Mariborska 11.

PRODAM MOTORNO KOLO »LAMBRETTA«, 150 ccm, ser. LT 15, Rapec, Njiverce 9, Kidričevo.

NOVO TESANO OSTRESJE, odlično les, 8x9 ali 9x10 m prodam. Naslov v upravi.

TELEVIZOR zahodnonemške znamke »Imperial« prodam. Bezjak, Ptuj, Vošnjakova 3.

Stanovanja

SOBO V PTUJU ALI OKOLI CI iščem. Naslov v upravi.

IZGUBLJENO

V SREDO, 8. JULIJA 1964 je bila v bližini mestnega kina v Ptuj najdena ženska ročna ura. Vprašajte pri Ani Majcen, Ptuj, Dravska ulica 2.

LUDVIK SOLOSI, kotlar v Ptuj prosim osebo, ki je pred 14 dnevi odnesla klobuk za žganjekubo, da ga vrne, ker je prišlo do zamenjave.

RAZNO

DIJAKINJO višjeje razreda gimnazije za instruiranje angleščine iščemo. Naslov v upravi.

Solski odbor Osnovne šole Podtehnik razpisuje prosto del, mesto

TAJNIKA RAČUNOVODJE

Pogoj: srednješolska izobrazba ali pa končana druga primerna šola z nekaj prakse na tem področju in znanjem strojepisja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

V nedeljo, 19. julija 1964 priredi GASILSKO DRUŠTVO GORIŠNICA ob 14. uri na vrtu pri Janku Znidariču v Gorišnici

VRTNO PRIREDITEV

Gostom bomo postregli z vsemi mogočnimi domačimi kmečkimi dobrotami. Manjkalo ne bo kmečkih gibanic, svinjske pečenke na ražnju, ocvrtih piščancev, ocvrtih rib, dobrega kmečkega kruha, kisle juhe. Poskrbljeno bo za dobro kapljico (vino, pivo, pokalice, kisa voda, pelinkovec, likerji). Posebej opozarjamo na ugodno priliko izletnike, da se ustavijo v Gorišnici. V prijetni senci se bomo ob zvokih dobre glasbe tudi zavrteli.

Vljudno vabljeni!

MERKUR PTUJ — MERKUR PTUJ

VELEBLAGOVNICA MERKUR
in TRGOVINA ZVEZDA

sta pripravili prijetno presenečenje.

razprodajo

najkvalitetnejših
moških oblek
suknjičev in
moških hlač

iz 100 % kamgarna
terylena in
diolena

priznane tovarne »MURA«, ki vodi v kvaliteti in modi.

Moške obleke, hlače in sukniče vam nudijo VELEBLAGOVNICA MERKUR in trgovina ZVEZDA v Ptuj

s popustom do 50 %!

Obiščite VELEBLAGOVNICO MERKUR in trgovino ZVEZDO. Prepričali se boste o bogati izbiri, kvaliteti blaga in izredno nizkih cenah.

MERKUR MERKUR MERKUR MERKUR MERKUR

RAZPIS

Kmetijski kombinat Ptuj, obrat mehanične delavnice.

sprejme

večje število delavcev, kvalificiranih in visokokvalificiranih mehanikov in enega kovinorezkarja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osební prejemki po pravilniku podjetja.

Uprava

Komunalne banke prevzemajo velike družbene odgovornosti pri kreditiranju gospodarstva. S tem prevzemajo vedno pomembnejšo vlogo pri nadaljnjem razvoju naše družbene skupnosti.

Za opravljanje nalog v bližnji bodočnosti želi KOMUNALNA BANKA PTUJ zagotoviti dovoljno število ustreznih kvalificiranih kadrov. Zaradi tega so organi upravljanja v banki pooblastili kadrovske komisije, da

RAZPIŠE PET ŠTIPENDIJ

za šolanje na Višji ekonomski komercialni šoli v Mariboru, oddelku za bančništvo.

Po uspešno opravljeni diplomni na tej šoli bo omogočeno najuspešnejšim diplomatom nadaljevali študij na Ekonomski fakulteti univerze v Ljubljani.

Vabimo absolvente ekonomskih srednjih šol in maturante gimnazij, da se javijo na razpis, ki velja do 1. septembra letos.

K vlogi je potrebno priložiti prepis zadnjega spričevala in podatke o premoženju, potrjene od Uprave za dohodke ustreznih občin.

Vloge sprejema uprava Komunalne banke Ptuj.

Poljedelsko-živinorejska šola Turnišče pri Ptuj

RAZPISUJE

sprejem 50 učencev in učenk v šolo, od tega
30 v poljedelski oddelki
20 v živinorejski oddelki

Za vpis v šolo je treba predložiti:

1. prošnjo kolkovano s 50 din
2. šolsko spričevalo
3. rojstni list
4. zdravniško spričevalo

Oddaljeni učenci imajo v šoli za gotovljeno oskrbo za 10.000 din mesečno, bližnji učenci pa hrano.

V času dveletnega šolanja so učenci 6 mesecev na praksi, kjer prejemajo redne osebne dohodke.

Šola daje svojim učencem poklic živinorejca in poljedelca — traktorista. Ukinejo se začetni tečajji za traktoriste in se prehaja na redno šolanje traktoristov v kmetijskih šolah. Kandidati imajo možnost, da se izučijo za kmetijski poklic, kjer so ugodne perspektive za zaposlitev.

Uprava šole sprejema prijave za vpis do konca avgusta.